

PROGRAMUL DE REVITALIZARE URBANĂ AL MUNICIPIULUI BĂLȚI Etapa I (2019 – 2021)

„Revitalizarea o facem cu oameni și pentru oameni”

Acest document a fost elaborat în cadrul proiectului nr. 309/2017/M3 „Suport pentru Guvernul Republicii Moldova în implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Moldovei 2016-2020 în domeniul politicii urbane și de dezvoltare urbană” (2017 – 2019), implementat de Ministerul Investițiilor și Dezvoltării Economice a Poloniei, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova și Solidarity Fund PL în Moldova. Proiectul este cofinanțat în cadrul programului polonez de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone - Polish aid.

Guvernul Republicii Moldova
Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și
Mediului

MINISTERSTWO
INWESTYCJI
I ROZWOJU

Solidarity Fund PL
in Moldova

Polish aid

Primăria municipiului Bălți

Date de contact:

Persoana responsabilă de revitalizare urbană

Moraru Dan

Telefon: +373 79188898

Email: invest.balti@gmail.com

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți a fost elaborat în baza principiilor de participare, transparență și parteneriat. Programul a fost aprobat de către Consiliul municipal Bălți prin Decizia nr. 1/76 din 27.03.2019 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”.

Echipa locală a municipiului Bălți a fost sprijinită, în procesul de elaborare a Programului, de experții consorțiului „Projekty Miejskie” din Polonia, specialiștii ADR Nord și facilitatorii Centrului de Urbanism din Republica Moldova.

Agenția de
Dezvoltare Regională
Nord

1. Introducere. Conceptul de revitalizare urbană	6
2. Municipiul Bălți – prezentare generală	7
3. Municipiul Bălți în procesul de revitalizare urbană	8 – 9
4. Legătura dintre Programul de Revitalizare Urbană și documentele strategice naționale, regionale și locale	10
4.1. Liniile directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova	10
4.2. Strategia Națională de dezvoltare regională pentru anii 2016 – 2020	10
4.3. Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016 – 2020	11
4.4. Strategia de Dezvoltare Durabilă a municipiului Bălți 2016 – 2019	11 – 12
4.5. Agenda Strategică Urbană a municipiului Bălți	12
4.6. Programul municipal „Creșterea eficienței cooperării organelor administrației publice locale din mun. Bălți cu organizațiile necomerciale pentru anii 2017-2019”	12 – 13
4.7. Strategia locală de incluziune socială a persoanelor social-vulnerabile din mun. Bălți pentru anii 2018-2021	13
5. Determinarea zonei degradate și zonei de revitalizare	14 – 15
5.1. Descrierea sumară a zonelor delimitate	15 – 16
5.2. Analiza zonelor delimitate	16 – 18
5.2.1. Domeniul social	18 – 21
5.2.2. Domeniul economic	22 – 23
5.2.3. Domeniul de mediu	24 – 25
5.2.4. Domeniul spațial – funcțional	26 – 27
5.3. Determinarea zonei degradate	28
5.4. Determinarea zonei de revitalizare	29 – 31
6. Analiza aprofundată a zonei de revitalizare	32
6.1. Sistemul social	32 – 33
6.1.1. Asistența socială	33
6.1.2. Șomajul	34
6.1.3. Sănătatea publică	34 – 35
6.1.4. Securitatea publică	35 – 36
6.1.5. Capitalul social.....	36 – 37
6.2. Sistemul economic	38
6.3. Sistemul de mediu	39 – 40
6.4. Sistemul tehnic	40 – 46
6.5. Sistemul spațial – funcțional	46 – 51
6.6. Sistemul spațiilor publice, spațiilor verzi, de agrement și sport.....	51 – 52
6.7. Sistemul transportului public	53
7. De la viziune la acțiune	54
7.1. Viziunea stării după revitalizare	54
7.2. Scopul revitalizării	54 – 55
7.3. Implementarea PRU. O paletă de proiecte	55

7.3.1. Proiecte de bază	56 – 63
7.3.2. Proiecte complementare	64 – 67
8. Gestionarea, monitorizarea și implementarea PRU	68
8.1. Cadrul financiar pentru anii 2019 – 2021	68
8.2. Sistemul de management al PRU	68 – 69
8.3. Planul de acțiuni pentru implementarea PRU	69
8.4. Monitorizarea și evaluarea PRU	70
8.4.1. Monitorizarea	70
8.4.2. Evaluarea	71
9. Implicarea locuitorilor zonei de revitalizare în elaborarea PRU	72 – 74
Anexe	75 – 85

ABREVIERI

ADR – Agenția de Dezvoltare Regională
APL – Administrația Publică Locală
BNS – Biroul Național de Statistică
BS – Buget de Stat
BM – Buget Municipal
CMB – Consiliul municipal Bălți
CMF – Centrul Medicilor de Familie
EP – Echipa de planificare
FEN – Fondul Ecologic Național
FEE – Fondul pentru Eficiență Energetică din Moldova
FISM – Fondul de Investiții Sociale din Moldova
FNDR – Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
GLI – Grup Local de Inițiativă
ÎI – Întreprindere Individuală
ÎMM – Întreprinderi mici și mijlocii
LD – Liniile directe privind revitalizarea urbană
MEI – Ministerul Economiei și Infrastructurii
MADRM – Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova
ONG – Organizații non-guvernamentale
PUG – Plan Urbanistic General
PRU – Program de Revitalizare Urbană
RDN – Regiunea de Dezvoltare Nord
RM – Republica Moldova
RU – Revitalizare urbană
SP – Sectorul public
UE – Uniunea Europeană

1. INTRODUCERE. CONCEPTUL DE REVITALIZARE URBANĂ

Revitalizarea urbană este **„un proces de eliminare dintr-o stare de criză a zonelor urbane degradate, desfășurat în mod complex, prin acțiuni integrate teritorial și desfășurate de către administrațiile locale prin parteneriate locale, regionale, naționale eficiente în baza unui program de revitalizare”**. În acest sens, revitalizarea urbană reprezintă o abordare complexă și inovatoare a problemelor, necesităților și potențialului local și presupune o gândire creativă cu privire la soluțiile pentru o zonă sau un oraș, ținând cont de faptul că fiecare cartier, zonă sau oraș are o identitate proprie specifică.

Conceptul de RU vine în schimbarea paradigmei urbane privind modul de planificare, finanțare, dezvoltare și guvernare a orașelor, bazat pe necesitățile actuale și de perspectivă, pe specificul fiecărei zone în parte a orașelor și în conformitate cu Noua Agendă Urbană, adoptată în luna octombrie 2016 în cadrul Conferinței Națiunilor Unite privind Locuirea și Dezvoltarea Urbană Durabilă (Habitat III) de la Quito, Republica Ecuador, care prevede că, revitalizarea are ca scop, îmbunătățirea calității și creșterea atractivității mediului urban și a proiectării urbane în beneficiul cetățenilor, al economiei și al societății în ansamblu.

Totodată, la nivelul Uniunii Europene există câteva documente strategice în cadrul cărora sunt reflectate principiile fundamentale ale revitalizării urbane, iar în acest sens menționăm Carta de la Leipzig (2007) care susține dezvoltarea urbană durabilă și accentuează abordarea integrată; Declarația de la Toledo (2010) care se concentrează asupra semnificației și principiilor realizării revitalizării urbane, precum și Agenda Urbană a Uniunii Europene (2016) care urmărește îmbunătățirea calității vieții în zonele urbane prin intermediul parteneriatelor axate pe provocările urbane.

Crearea sistemului de RU în Republica Moldova este un proces inițiat în baza schimbului de experiență în cadrul proiectului „Suport pentru Guvernul Republicii Moldova în implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Moldovei 2016 – 2020 în domeniul politicii urbane și de dezvoltare urbană” (2017-2019), implementat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova în colaborare cu Ministerul Investițiilor și Dezvoltării Economice din Republica Polonă și Reprezentanța Fundației „Fundacja Solidarności Międzynarodowej” în Republica Moldova/Solidarity Fund PL în Moldova. Proiectul este susținut financiar din fondurile programului polonez de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone – Polish Aid.

2. MUNICIPIUL BĂLȚI – PREZENTARE GENERALĂ

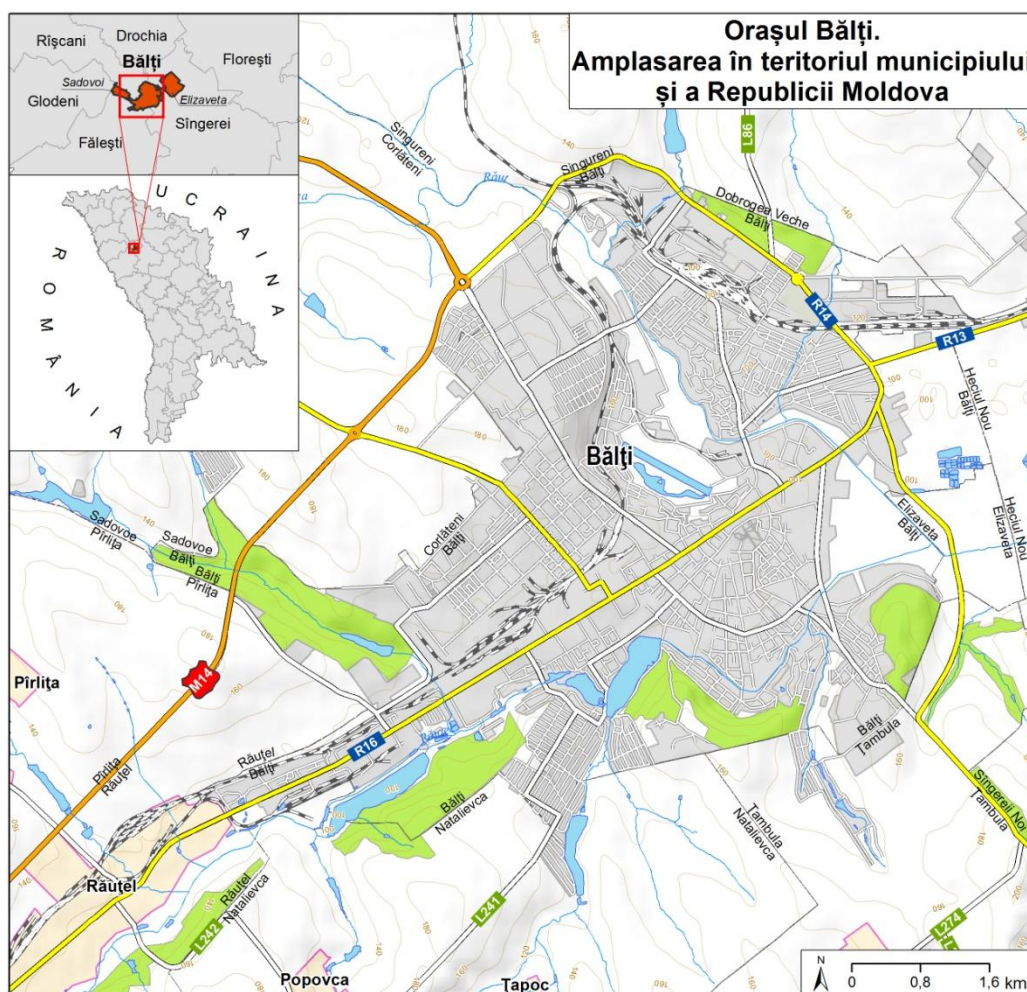
Municipiul Bălți este doilea centru urban din Republica Moldova după suprafață și numărul de locuitori și reprezintă un important centru economic, educațional și cultural în Regiunea de Dezvoltare Nord.

Pentru localitate, numărătoarea anilor începe în anul 1421 (conform altei ipoteze, prima atestare istorică datează din octombrie 1620), printre bălți și stufăriș, pe malul râului Răut, în locul unde se varsă râul Răuțel. În anul 1818, localitatea obține statutul de oraș, iar în anul 1994, orașului Bălți i se atribuie statutul de municipiu.

Municipiul Bălți se situează la 138 km de capitala Republicii Moldova – Chișinău, 65 km de la hotarul cu România (vama Sculeni) și 120 km de la frontiera cu Ucraina (vama Otaci). Se învecinează cu orașele Fălești, Glodeni, Rîșcani și Sîngerei, care se află la o distanță de 20-40 km.

Teritoriul municipiului Bălți (inclusiv satele Elizaveta și Sadovoe) constituie 7 800,6 ha, dintre care: orașul Bălți – 4143 ha, satul Elizaveta – 2677 ha și satul Sadovoe – 980 ha.

Numărul populației stabile la data de 01.01.2018 este de 151 200 mii persoane sau 15,27 % din numărul populației la nivel de regiune și 4,26% din numărul populației la nivel de țară. Din numărul total al populației stabile, 45,94% sunt bărbați, iar 54,06% – femei.

Imaginea Nr. 1. Orașul Bălți. Amplasarea în teritoriul municipiului și a Republicii Moldova

3. MUNICIPIUL BĂLȚI ÎN PROCESUL DE REVITALIZARE URBANĂ

Procesul de RU în municipiul Bălți își are originea la începutul anului 2018, odată cu participarea Primăriei municipiului Bălți în cadrul apelului de propuneri de proiecte lansat de Solidarity Fund PL în Moldova „Fondul Granturilor Mici 2018 – ediția revitalizare urbană”. Urmare a concursului de proiecte, Primăria municipiului Bălți a beneficiat de suport financiar în sumă de 660 000 MDL din fondurile programului polonez de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone – Polish Aid. Astfel, în perioada mai – decembrie 2018, în municipiul Bălți a fost implementat proiectul pilot de revitalizare urbană „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în Gimnaziul „A.I.Cuza” din mun. Bălți”, iar pentru asigurarea cofinanțării în sumă de 200 000 MDL, Consiliul municipal Bălți a aprobat Decizia Nr. 9/12 din 26 aprilie 2018 „Cu privire la implementarea proiectului „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în Gimnaziul „A.I.Cuza” din mun. Bălți”.

Implementarea cu succes a proiectului pilot de revitalizare urbană demonstrează că Primăria municipiului Bălți nu elaborează doar documente strategice pe suport de hârtie, dar deține capacități depline de implementare a proiectelor de revitalizare urbană în beneficiul locuitorilor municipiului.

În luna aprilie a aceluiași an, Solidarity Fund PL în Moldova a lansat apelul de propuneri: Suport Tehnic – Revitalizare Urbană. În rezultat, Primăria municipiului Bălți a fost selectată ca beneficiar al suportului tehnic pentru elaborarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului, în perioada august – decembrie 2018. În acest sens, Consiliul Municipal Bălți a aprobat Decizia Nr. 11/6 din 26 iulie 2018 „Cu privire la implementarea suportului tehnic pentru elaborarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”.

Primul pas în elaborarea PRU al municipiului Bălți a constat în crearea Comitetului de Coordonare a procesului de elaborare a PRU al municipiului Bălți. În acest sens a fost semnată Dispoziția primarului Nr. 289 din 16 august 2018. Membrii ai Comitetului de Coordonare au fost desemnați: Renata Grădinaru – consilier municipal și Veaceslav Fonari – specialist principal al Direcției arhitectură și construcții. Este de menționat faptul că, în procesul de elaborare a PRU al municipiului Bălți a fost implicat arhitectul Andrei Vatamaniuc, în calitate de facilitator local din partea Solidarity Fund PL în Moldova.

Întru asigurarea unui proces transparent și eficient, în municipiul Bălți a fost creată Comisia Consultativă a procesului de elaborare a Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți. Comisia Consultativă formată din 18 persoane a fost creată la data de 21 septembrie 2018 în cadrul ședinței de constituire. Membrii Comisiei Consultative sunt locuitori ai zonei, lideri locali, agenți economici locali, reprezentanți ai instituțiilor publice din zonă, cât și membri activi ai societății civile. (mai multe detalii la pag. 72-74)

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți este un document strategic și operațional de bază pentru perioada 2019 – 2021, în domeniul revitalizării urbane, iar în acest sens, stabilește obiectivele și proiectele de revitalizare, precum și mecanisme de coordonare, evaluare și monitorizare a Programului. Punerea în aplicare a acestuia va contribui la reabilitarea într-un mod cuprinzător și integrat a zonei de revitalizare selectate, ținând cont de nevoile și așteptările comunității locale. Un element important este procesul participativ și implicarea civică, care au fost esențiale la etapa de elaborare a PRU, care în viziunea autorilor, vor deveni instrumente pentru asigurarea implementării acestuia. Scopul prezentului PRU este de a susține administrația publică locală să implementeze proiecte de revitalizare urbană într-un mod argumentat, transparent și participativ.

4. LEGĂTURA DINTRE PROGRAMUL DE REVITALIZARE URBANĂ ȘI DOCUMENTELE STRATEGICE NAȚIONALE, REGIONALE ȘI LOCALE

În acest capitol vor fi menționate cele mai importante legături dintre PRU al municipiului Bălți și principalele documente strategice și de planificare naționale, regionale și locale. Luând în considerare principiile revitalizării urbane, conexiunea dintre Program și documentele strategice și de planificare va contribui la asigurarea unei viziuni prioritare privind dezvoltarea durabilă a municipiului.

4.1. Liniile directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova

Liniile directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, reprezintă un document elaborat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și adresat autorităților administrației publice, inclusiv persoanelor responsabile de gestionarea proceselor de RU. Liniile directoare stabilesc modul de elaborare a Programelor de Revitalizare Urbană, condițiile pentru implementarea Programelor și proiectelor de revitalizare urbană și indică modalități de asigurare a complementarității intervențiilor pentru proiectele de revitalizare urbană din diverse surse de finanțare.

PRU al municipiului Bălți este realizat în conformitate cu LD, corespunde în totalitate normelor și principiilor de revitalizare urbană, fiind bazat pe cooperare între administrațiile publice la nivel central și local, parteneriate eficiente și durabile cu comunitatea locală și sectorul privat, campanii de informare/promovare, transparență în procesul decizional și nu în ultimul rând înțelegerea specificului și contextului local.

4.2. Strategia Națională de dezvoltare regională pentru anii 2016 – 2020

Strategia Națională de dezvoltare regională pentru anii 2016 – 2020¹ a fost aprobată prin Legea Nr. 239 din 13 octombrie 2016. Strategia este principalul document de planificare a dezvoltării regionale în Republica Moldova, care reflectă cadrul strategic național în domeniu și introduce mecanismele naționale ale acestei dezvoltări. Obiectivul general al Strategiei este: Dezvoltarea echilibrată și durabilă asigurată în toate regiunile de dezvoltare ale Republicii Moldova, care va fi realizat prin asigurarea accesului la servicii și utilități publice calitative, creștere economică sustenabilă și guvernanta îmbunătățită.

În acest context, PRU al municipiului Bălți a fost elaborat conform cadrului strategic în domeniul dezvoltării regionale, iar implementarea cu succes a acestuia va îmbunătăți nivelul de trai în regiune, va diminua disparitatea regională, va asigura coeziune teritorială și va reduce procesele migraționale în regiune.

¹ *Strategia Națională de dezvoltare regională pentru anii 2016 – 2020*, <http://www.madrm.gov.md/sites/default/files/Strategia%20Na%C8%9Bional%C4%83%20de%20Dezvoltare%20Regional%C4%83%20pentru%20anii%202016-2020.pdf>

4.3. *Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016 – 2020*

Strategia de Dezvoltare Regională Nord (SDR) 2016 – 2020² a fost aprobată prin Decizia Consiliului pentru Dezvoltare Regională Nord Nr. 3 din 12 februarie 2016. Strategia reprezintă documentul principal de planificare strategică la nivel regional pe termen mediu, pentru asigurarea unei dezvoltări economice și sociale echilibrate, durabile și integrate la nivel regional. Obiectivul general al Strategiei este: Cooperare pentru dezvoltare echilibrată și durabilă a Regiunii de Dezvoltare Nord (RDN).

Implementarea PRU al municipiului Bălți va contribui la asigurarea procesului de dezvoltare socio-economică echilibrată în RDN și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor municipiului Bălți și deci a locuitorilor din RDN.

4.4. *Strategia de Dezvoltare Durabilă a municipiului Bălți 2016 – 2019*

Strategia de Dezvoltare Durabilă a municipiului Bălți pentru anii 2016-2019³ a fost aprobată prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 17/2 din 7 decembrie 2015. Strategia este un document de referință care formulează viziunea de dezvoltare durabilă a municipiului, bazată pe asigurarea echilibrului între creșterea economică, conservarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural, protejarea mediului înconjurător și îmbunătățirea calității vieții. Viziunea strategică a municipiului pentru anii 2016-2019 este: Municipiul Bălți – o comunitate urbană modernă, dinamică și durabilă.

Pentru realizarea viziunii strategice, acțiunile tuturor factorilor implicați în procesul de dezvoltare locală sunt orientate spre atingerea a nouă obiective strategice. Deși Strategia de Dezvoltare Durabilă a municipiului Bălți 2016-2019 nu include conceptul de revitalizare urbană, fiecare obiectiv strategic include acțiuni care sunt complementare cu revitalizarea urbană, creând astfel un cadru de bază eficient pentru implementarea proiectelor de revitalizare urbană. În special, acest tip de acțiuni sunt prevăzute în cadrul Obiectivului Strategic 9 „Consolidarea și dezvoltarea capacității sectorului neguvernamental în soluționarea problemelor existente în municipiul Bălți”, care prin intermediul dezvoltării instituțiilor societății civile crește importanța spiritului participativ și implicarea locuitorilor în soluționarea problemelor locale. În același context, Obiectivul strategic 3 „Îmbunătățirea infrastructurii și creșterea calității serviciilor publice” se bazează pe principalele probleme existente în municipiu la capitolul infrastructură și calitate a serviciilor publice, pentru că anume acestea adesea contribuie la stagnarea dezvoltării sociale și economice a municipiului.

În această ordine de idei, PRU al municipiului Bălți va completa planificarea strategică din mun. Bălți, fiind realizat conform conceptului general de dezvoltare a municipiului și bazat pe acțiuni integrate teritorial. Luând în considerare faptul că, actuala Strategie de Dezvoltare Durabilă a municipiului își va înceta valabilitatea la sfârșitul anului 2019, se preconizează ca următoarea Strategie de Dezvoltare a municipiului să conțină prevederi și activități privind revitalizarea urbană, iar experiența obținută în elaborarea

² *Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016 -2020*,
http://adrnord.md/public/files/strategii/SDR_Nord_2016-2020_actualizat_2018.pdf

³ *Strategia de Dezvoltare Urbană a municipiului Bălți pentru anii 2016 – 2019*,
<http://balti.md/documentele-de-politici/strategia/>

PRU, respectiv stimularea implicării locuitorilor în soluționarea problemelor locale va deveni o bază a procesului pregătirii următorului document strategic.

4.5. Agenda Strategică Urbană a municipiului Bălți

Agenda Strategică Urbană (ASU) a municipiului Bălți⁴ a fost aprobată prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 11/44 din 29 decembrie 2014. Agenda Strategică Urbană a fost elaborată în cadrul proiectului transnațional „Agendele strategice teritoriale pentru sisteme urbane ale orașelor mici și mijlocii (STATUS)”, implementat în municipiul Bălți în perioada 2012-2014. Scopul principal al ASU este asigurarea dezvoltării urbane a municipiului Bălți prin sporirea atractivității Zonei Centru a localității. Zona Centru, considerată a fi cea mai dezvoltată zonă a orașului în care sunt concentrate o mare parte din instituțiile care prestează servicii pentru locuitorii municipiului, a fost selectată ca „zonă de intervenție”.

Viziunea Agendei Strategice Urbane este: Municipiul Bălți 2020 – pol de creștere modern cu un centru urban atractiv. Totodată, obiectivele ASU constau în îmbunătățirea accesului la Zona Centru a municipiului Bălți, dezvoltarea zonelor de agrement și recreere, renovarea și dezvoltarea infrastructurii publice, crearea infrastructurii de susținere a afacerilor și obiectelor de importanță socială în Zona Centru a mun. Bălți, valorificarea terenurilor libere și extinderea zonelor verzi, precum și promovarea conservării patrimoniului cultural în mun. Bălți.

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți va contribui la asigurarea dezvoltării echilibrate a municipiului datorită implementării proiectelor de revitalizare într-o zonă a orașului mai puțin dezvoltată decât Zona Centru.

4.6. Programul municipal „Creșterea eficienței cooperării organelor administrației publice locale din mun. Bălți cu organizațiile necomerciale pentru anii 2017-2019”

Programul municipal „Creșterea eficienței cooperării organelor administrației publice locale din mun. Bălți cu organizațiile necomerciale pentru anii 2017-2019”⁵ a fost aprobat prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 14/29 din 22 decembrie 2016. Programul municipal este orientat spre asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea durabilă a organizațiilor obștești și organizațiilor non-profit, creșterea eficienței rezolvării problemelor de importanță locală prin intermediul dezvoltării colaborării și parteneriatului între organele administrației publice locale și organizațiile necomerciale ale municipiului Bălți, de asemenea creșterea activismului civic al populației în rezolvarea problemelor de importanță locală și activității organizațiilor necomerciale social orientate. Programul reflectă intențiile organelor administrației publice locale din municipiu de a stimula dezvoltarea societății civile și participarea cetățenilor în realizarea autonomiei locale, determină direcțiile și măsurile concrete necesare pentru formarea, asigurarea și

⁴ *Agenda Strategică Urbană a municipiului Bălți*, <http://www.monitoruldebalti.md/document/?doc=10746>

⁵ *Programul municipal „Creșterea eficienței cooperării organelor administrației publice locale din mun. Bălți cu organizațiile necomerciale pentru anii 2017 – 2019*, <http://www.monitoruldebalti.md/document/?doc=26443>

realizarea condițiilor legale și organizaționale de includere a cetățenilor în rezolvarea problemelor de importanță locală.

PRU al municipiului Bălți va contribui la dezvoltarea parteneriatelor deja existente dintre administrația publică locală și organizațiile neguvernamentale și va reprezenta o platformă pentru crearea noilor parteneriate comune. Totodată, activitățile realizate în cadrul elaborării PRU al municipiului Bălți au stimulat potențialul existent al inițiativelor locale, ceea ce va contribui la realizarea obiectivelor prevăzute de Programul municipal menționat mai sus.

4.7. Strategia locală de incluziune socială a persoanelor vulnerabile din municipiul Bălți pentru anii 2018-2021

Strategia locală de incluziune socială a persoanelor vulnerabile din municipiul Bălți pentru anii 2018-2021⁶ a fost aprobată prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 16/6 din 27 decembrie 2018. Strategia a fost elaborată în cadrul proiectului „Dezvoltarea serviciilor sociale în Moldova 2017-2019” cu suportul financiar al Agenției Cehe pentru Dezvoltare. Documentul strategic are ca scop principal promovarea, protejarea și asigurarea exercitării depline și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor fundamentale ale omului de către toate grupurile de persoane vulnerabile. Totodată, aceasta reprezintă un cadru unificator al tuturor direcțiilor de acțiune abordate în domeniul protecției și incluziunii sociale a persoanelor vulnerabile și în situație de risc în municipiul Bălți în perioada 2018-2021.

Pentru realizarea Strategiei, au fost identificate 5 (cinci) obiective specifice:

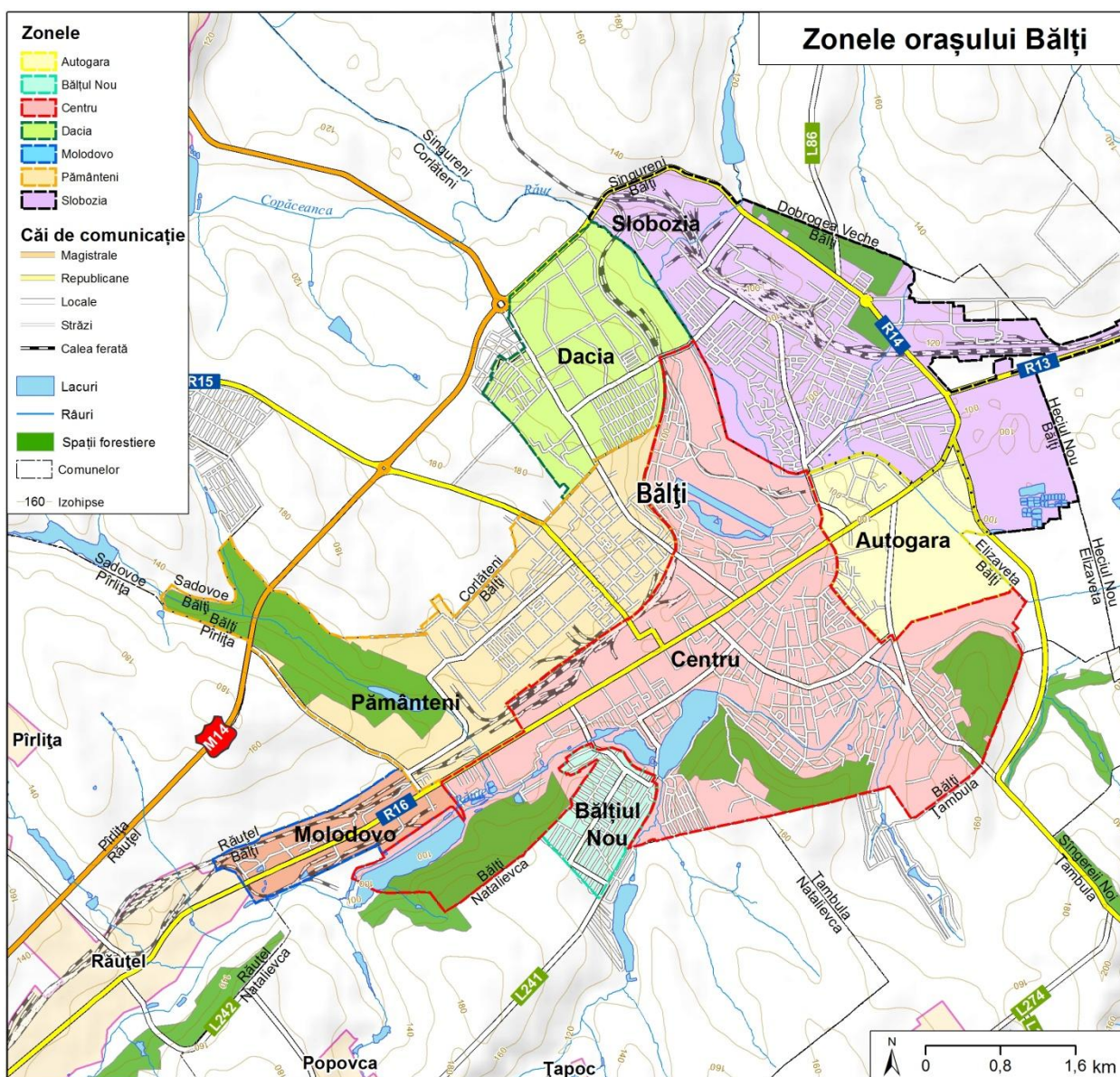
1. Promovarea drepturilor și asigurarea măsurilor de protecție socială a persoanelor vulnerabile și în situație de risc la un standard adecvat de viață pentru îmbunătățirea continuă a calității vieții în comunitate;
2. Asigurarea accesibilității persoanelor vulnerabile la infrastructura socială, transport și spațiul urban, informație și mijloace de comunicare, inclusiv la tehnologii și sisteme informatice și de comunicații;
3. Consolidarea capacităților, modernizarea și îmbunătățirea calității serviciilor sociale, educaționale, medicale și culturale;
4. Asigurarea durabilității financiare pentru servicii integrate de asistență socială și crearea unor servicii noi prin atragere de fonduri și dezvoltarea unor parteneriate publice-private;
5. Sporirea gradului de coeziune comunitară și creșterea nivelului de conștientizare a populației privind drepturile fundamentale și abilitățile persoanelor vulnerabile și în situație de risc.

PRU al mun. Bălți este elaborat în concordanță cu Strategia și va contribui eficient la realizarea acesteia prin intermediul proiectelor de RU, care conțin măsuri și acțiuni destinate asigurării accesibilității persoanelor vulnerabile la infrastructura socială, spațiilor urbane și transport local; modernizării și îmbunătățirii calității serviciilor sociale, educaționale, medicale, precum și sporirii gradului de coeziune comunitară.

⁶ *Strategia locală de incluziune socială a persoanelor vulnerabile din municipiul Bălți pentru anii 2018 – 2021*, <http://balti.md/wp-content/uploads/2019/01/reshenie-16.6-27.12.2018-md.pdf>

5. DETERMINAREA ZONEI DEGRADATE ȘI ZONEI DE REVITALIZARE

Determinarea zonei degradate și zonei de revitalizare a avut loc în baza definițiilor acestora din LD privind revitalizarea urbană în RM. În conformitate cu prevederile Linii directoare, luând în considerare Planul Urbanistic General (PUG) al municipiului, specificul local și disponibilitatea datelor necesare pentru a fi analizate, orașul Bălți (**analiza indicatorilor a fost realizată doar la nivel de oraș**) a fost delimitat în mai multe zone. În conformitate cu PUG-ul municipiului Bălți, adoptat prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 8/1 din 27 octombrie 2005, orașul Bălți este divizat în 6 (șase) zone: Centru, Pământeni, Slobozia, Dacia, Molodovo și Bălțiul Nou. Totuși, pentru asigurarea unui echilibru a populației și suprafeței zonelor, precum și datorită dezvoltării Zonei Autogara (Cartierul 9 și Cartierul 10), orașul Bălți a fost delimitat în 7 (șapte) zone. Numărul locuitorilor din fiecare zonă și suprafața ocupată, dar și ratele specifice, sunt redată în Tabelul nr. 1. Se recomandă de a vizualiza Tabelul Nr. 1 împreună cu imaginea Nr. 1.

Imaginea nr. 2: Zonele delimitate ale orașului Bălți

Nr.	Zona	Numărul de locuitori	%	Suprafața (ha)	%
1	Centru	36 960	25,23	1549,9	37,41
2	Autogara	21 970	15,00	274,3	6,62
3	Dacia	32 370	22,09	371,9	8,98
4	Slobozia	17 800	12,15	985,7	23,79
5	Pământeni	30 430	20,77	710,0	17,14
6	Molodovo	1 880	1,28	141,7	3,42
7	Bălțiul Nou	5 100	3,48	109,5	2,64
	Total intravilan orașul Bălți	146 510	100	4143	100

*Tabelul nr. 1: Numărul locuitorilor și suprafața zonelor orașului Bălți
Sursa: Planul Urbanistic General al municipiului Bălți, 2004*

5.1. Descrierea sumară a zonelor delimitate

Zona 1 reprezintă Zona Centru. Zona Centru cuprinde partea centrală și zona istorică a orașului, inclusiv sectoarele Berestecico, Teioasa și Țigănia. Zona Centru este una dintre cele mai dezvoltate zone din municipiu datorită fondului locativ, numărului populației, concentrării semnificative a agenților economici și prezenței spațiilor de cultură și agrement. În zona Centru își au sediul majoritatea instituțiilor administrative și socio-culturale. Specificul zonei este Piața Vasile Alecsandri, care reprezintă una dintre cele mai lungi străzi pietonale de pe continentul European.

Zona 2 reprezintă Zona Autogara (Cartierul 9 și Cartierul 10). Zona Autogara este o zonă liniștită constituită în mare parte de blocuri de locuințe cu 3–5; 7–9 sau 16 etaje. Zona Autogara este o zonă dezvoltată, datorită prezenței infrastructurii necesare unei zone de locuit. În același timp, zona Autogara dispune de una dintre cele mai bune conexiuni de transport public. Specificul zonei este bulevardul Mihai Eminescu – un bulevard pietonal bogat în spații verzi care reprezintă spațiul de recreere pentru locuitorii zonei.

Zona 3 reprezintă Zona Dacia. Zona Dacia este o zonă liniștită, constituită în special din blocuri de locuințe cu 3–5 sau 7–9 etaje. În ultima perioadă, în zonă au fost construite blocuri de locuințe noi, fapt care a sporit atractivitatea acesteia. Zona Dacia este o zonă dezvoltată, datorită prezenței infrastructurii necesare unei zone de locuit. De asemenea, zona Dacia dispune de o conexiune bună a transportului public. Zona Dacia este unica zonă în care există un teren special destinat plimbării câinilor.

Zona 4 reprezintă Zona Slobozia. Zona Slobozia este zona cu 70% de case de locuit amplasate la sol, 30% reprezentând blocuri de locuințe cu 2–5 etaje. Zona Slobozia este amplasată pe malul stâng al râului Răut, fiind conectată cu celelalte zone a municipiului prin 4 (patru) poduri rutiere. Zona este slab dezvoltată din punctul de vedere al infrastructurii necesare unui spațiu urban. Totuși, zona dispune de o conexiune bună de transport public. Specificul zonei este Gara Feroviară „Bălți-Slobozia” care reprezintă simbolul zonei.

Zona 5 reprezintă Zona Pământeni. Zona Pământeni este o zonă constituită în special din blocuri de locuințe cu 3–5 și case amplasate la sol (circa 15% din totalul fondului locativ al zonei). Zona este relativ dezvoltată din punctul de vedere al infrastructurii necesare unui spațiu urban. De asemenea, zona dispune de o conexiune bună de transport public. Specificul zonei este prezența spațiilor verzi și a zonelor de agrement, cea mai importantă fiind Parcul Victoriei, care reprezintă principala zonă de recreere pentru locuitorii zonei.

Zona 6 reprezintă Zona Molodovo. Zona Moldovo este zona cu cel mai mic număr al populației stabile. Totodată, suprafața pe care se întinde zona este destul de mare. În Zona Molodovo predomină casele de locuit amplasate la sol (circa 75%) , restul fondului locativ reprezentând blocuri de locuințe cu 3–5 etaje. Zona Molodovo este considerată o zonă industrială a orașului Bălți, datorită prezenței marilor întreprinderi industriale din oraș.

Zona 7 reprezintă Zona Bălțiul Nou. Zona Bălțiul Nou este situată în sud-vestul orașului pe o colină cu altitudinea de circa 154,2 m. În Zona Bălțiul Nou fondului locativ este format în totalitate din case de locuit la sol. Zona este slab dezvoltată din punctul de vedere al infrastructurii necesare unui spațiu urban. Lipsesc spațiile de recreere și agrement pentru locuitorii din zonă. Infrastructura rutieră este într-o stare nesatisfăcătoare, drumurile de acces (cu excepția drumului central) fiind din prundiș.

5.2. Analiza zonelor delimitate

În cadrul acestui subcapitol va fi prezentată analiza zonelor din orașul Bălți conform indicatorilor sociali, economici, de mediu și spațial-funcționali, cu scopul identificării zonei degradate și zonei de revitalizare din orașul Bălți. Ratele indicatorilor vor prezenta diferențele dintre zonele analizate, zonele orașului în care se concentrează principalele probleme și fenomene negative, având un rol decisiv în determinarea zonei degradate din orașul Bălți. Ratele indicatorilor analizați au fost prezentate de instituțiile publice din orașul Bălți sau subdiviziunile structurale ale acestora, având astfel o sursă verificabilă.

În total a fost realizată o analiză a 20 indicatori din domeniul social, economic, de mediu și spațial-funcțional.

Înainte de a prezenta analiza indicatorilor pe fiecare domeniu, considerăm necesar de a prezenta valorile indicatorilor pe fiecare domeniu la nivelul orașului Bălți în anul 2017 și rata per 1000 locuitori. (Tabelul Nr. 2)

<i>Nr.</i>	<i>Domeniul</i>	<i>Indicator</i>	<i>Progresiv (P)*/ Regresiv (R)**</i>	<i>Valoarea la nivelul orașului</i>	<i>Rata per 1000 locuitori</i>
1.	Social	Numărul persoanelor decedate	R	735	5,02
2.	Social	Numărul contravențiilor	R	6298	42,98
3.	Social	Numărul infracțiunilor	R	1650	11,26
4.	Social	Numărul apelurilor la poliție	R	16720	114,11

5.	Social	Numărul de adresări la medicul de familie	R	389733	2659,93
6.	Social	Cauze frecvente de deces – bolile aparatului circulator	R	288	1,97
7.	Social	Cauze frecvente de deces – tumori	R	125	0,85
8.	Social	Nou-născuți	P	1332	9,09
9.	Social	Numărul de utilizatori bibliotecă	P	26684	182,12
10.	Social	Numărul copiilor utilizatori bibliotecă	P	12,791	87,30
11.	Social	Asociații de locatari	P	133	0,91
12.	Economic	Agenți economici care activează în oraș	P	5602	38,23
13.	Economic	Agenți economici înregistrați	P	4981	34,00
14.	Mediu	Platforme de colectare a deșeurilor	P	62	0,43
15.	Spațial-funcțional	Instituții educaționale	P	77	0,53
16.	Spațial-funcțional	Instituții medico-sanitare	P	20	0,14
17.	Spațial-funcțional	Instituții culturale	P	21	0,14
18.	Spațial-funcțional	Instituții de securitate	P	10	0,07
19.	Spațial-funcțional	Facilități sportive	P	10	0,07
20.	Spațial-funcțional	Zone de recreere	P	12	0,08
21.	Spațial-funcțional	Locuri de joacă	P	68	0,46

Notă:

*Indicator progresiv – indicator a cărui valoare ridicată exprimă starea bună a zonei

**Indicator regresiv – indicator a cărui valoare ridicată exprimă starea degradată a zonei

Tabelul nr. 2: Valoarea indicatorilor statistici la nivelul orașului în anul 2017 și rata per 1000 locuitori

Sursa: IMSP „Centrul Medicilor de Familie Bălți”, Inspectoratul de Poliție Bălți, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți, Serviciul comerț al Primăriei mun. Bălți, Registrul proprietății municipale, Direcția gospodărie comunală a Primăriei mun. Bălți

În continuare vor fi prezentate fiecare din domeniile specifice. Urmare a identificării ratelor indicatorilor la nivelul fiecărei zone a fost elaborat câte un tabel care prin intermediul diferențelor de culoare (verde – foarte bine, verde deschis – bine, galben – satisfăcător, portocaliu – nesatisfăcător, roșu – foarte rău), va prezenta rata per 1000 locuitori pentru fiecare indicator la nivelul fiecărei zone, cât și rata per 1000 locuitori la nivel de oraș, ceea ce reprezintă rata medie. Mai întâi sunt prezentați indicatorii regresivi, după care urmează cei progresivi. În tabelele ce urmează, cu contur roșu este marcată zona cea mai degradată.

5.2.1. Domeniul social

Ratele indicatorilor sociali per 1000 locuitori	Progresiv/Regresiv	Oraș	Zona 1 Centru	Zona 2 Autogara	Zona 3 Dacia	Zona 4 Slobozia	Zona 5 Pământeni	Zona 6 Molodovo	Zona 7 Bălțiul Nou
persoane decedate	R	5.02	5.63	2.78	3.61	10.96	3.42	7.45	7.06
contravenții	R	42.98	9.90	43.47	31.02	68.48	56.70	363.30	67.65
infrațiuni	R	11.26	5.17	11.11	8.40	12.30	15.90	3.44	22.16
apeluri la poliție	R	114.11	70.91	101.23	80.20	133.37	156.57	997.34	51.76
adresări la medicul de familie	R	2659.93	2764.83	1290.44	3891.16	2709.94	2387.39	2687.23	1426.67
cauze frecvente de deces: bolile aparatului circulator	R	1.97	3.03	1.09	1.97	3.60	2.30	3.19	2.35

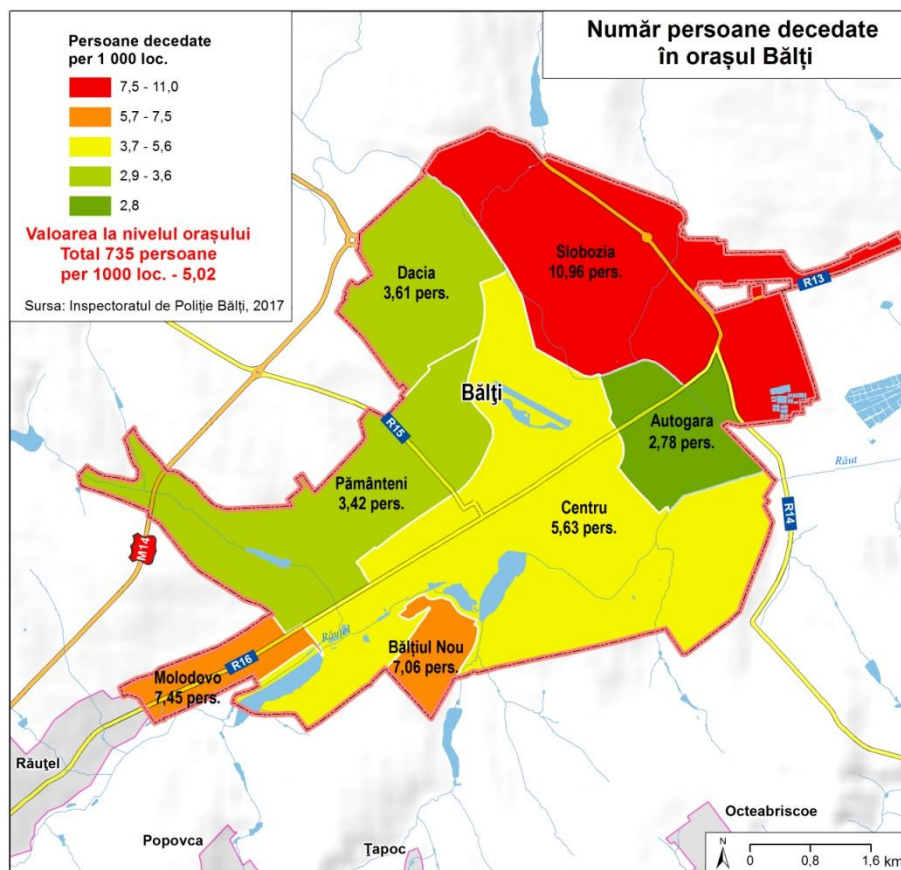
cauze frecvente de deces: tumori	R	0.85	1.14	1.09	0.85	1.24	0.85	2.13	1.37
nou-născuți	P	9.09	9.79	3.82	13.31	8.15	8.34	15.96	5.10
utilizatori activi care frecventează biblioteca	P	182.12	451.68	21.39	78.07	78.03	184.10	0.00	0.00
utilizatori copii activi care frecventează biblioteca	P	87.30	206.95	11.97	38.96	40.06	95.43	0.00	0.00
asociații de locatari	P	0.91	0.97	0.96	0.30	0.28	0.85	0.53	0.00

Tabelul nr. 3: Ratele indicatorilor sociali per 1000 locuitori pentru fiecare zonă și rata medie per oraș

Sursa: IMSP „Centrul Medicilor de Familie Bălți”, Inspectoratul de Poliție Bălți, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți, Direcția gospodărie comunală a Primăriei mun. Bălți

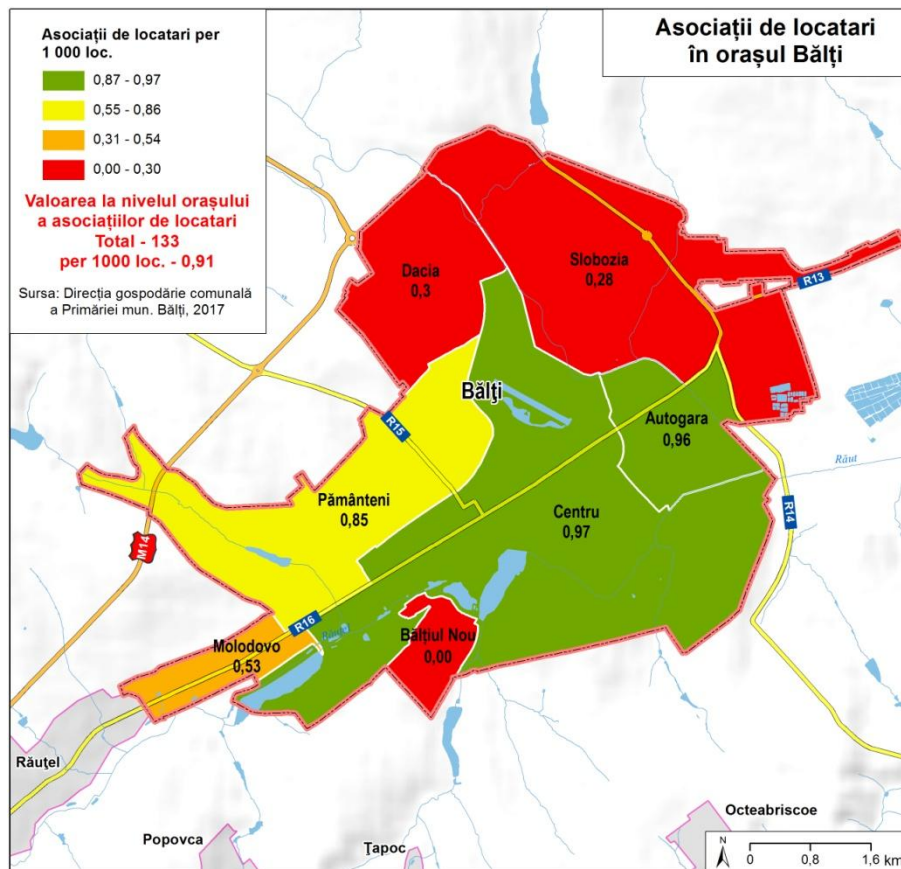
Pe domeniul social, în conformitate cu ratele indicatorilor din Tabelul nr. 3, Zona 4 – Slobozia este zona vizibil degradată, cu cea mai mare acumulare de fenomene sociale negative. În primul rând, este zona cu mortalitatea cea mai înaltă, cu o detașare față de celelalte zone. În același context, vizibil este și nivelul crescut al bolilor aparatului circulator în zona Slobozia care reprezintă cauza principală a decesurilor. Totodată, nivelul scăzut al frecventării bibliotecii poate fi cauzat indirect de dotarea materială a bibliotecii din zonă. Rata asociațiilor de locatari per 1000 de locuitori este foarte joasă, ceea ce denotă un nivel scăzut de interacțiune între membrii comunității locale.

Totuși, observația principală este că **zona Slobozia este unica zonă în care ratele la toți indicatorii sociali regresivi sunt peste rata medie per oraș**, ceea ce scoate în evidență nivelul înalt al fenomenelor negative din zonă. Mai mult decât atât, **zona Slobozia este unica zonă în care ratele la toți indicatorii sociali progresivi sunt sub rata medie per oraș**. Mai simplu, în ceea ce privește diferențele de culoare, în cazul ratelor indicatorilor sociali, zona Slobozia are 3 (trei) indicatori de culoare roșie care indică nivelul foarte rău, 2 (doi) indicatori de culoare portocalie care indică nivelul nesatisfăcător, 6 (șase) indicatori de culoare galbenă care indică nivelul satisfăcător, și foarte important, **zona Slobozia este unica zonă care nu are nici un indicator de culoare verde deschis sau verde, care ar indica nivelul bine sau foarte bine**. În cele ce urmează vor fi prezentate imagini (hărți) care reflectă principalele fenomene negative în zona Slobozia.

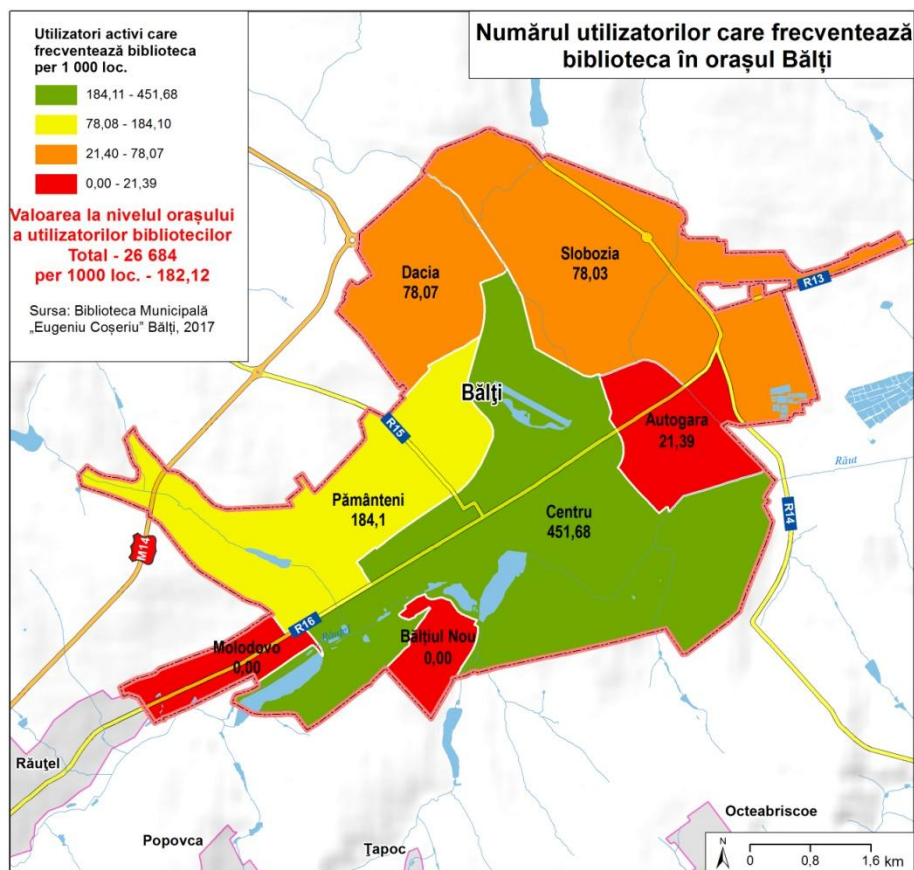
Imaginea nr. 3: Numărul persoanelor decedate în orașul Bălți în anul 2017

Sursa: Centrul Medicilor de Familie Bălți

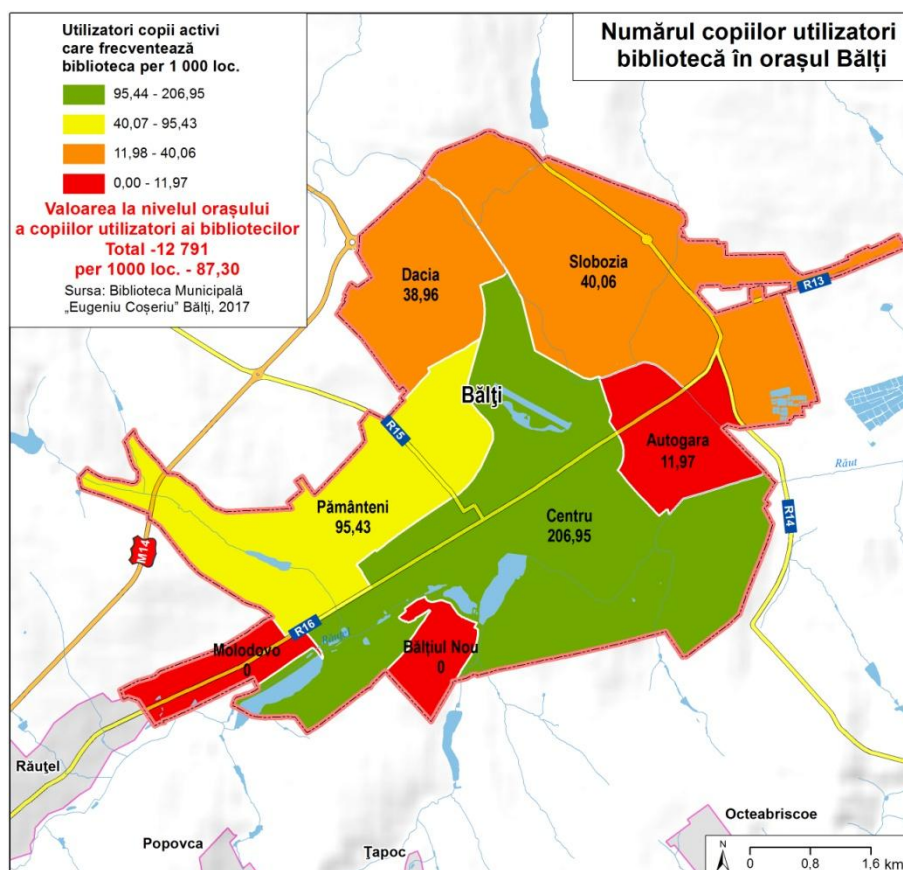
Imaginea nr. 4: Numărul asociațiilor de locatari în orașul Bălți

Sursa: Inspectoratul de Poliție Bălți

Imaginea nr. 5: Numărul utilizatorilor activi care au frecventat biblioteca în anul 2017

Sursa: Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți

Imaginea nr.6: Numărul copiilor care au frecventat biblioteca în anul 2017

Sursa: Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți

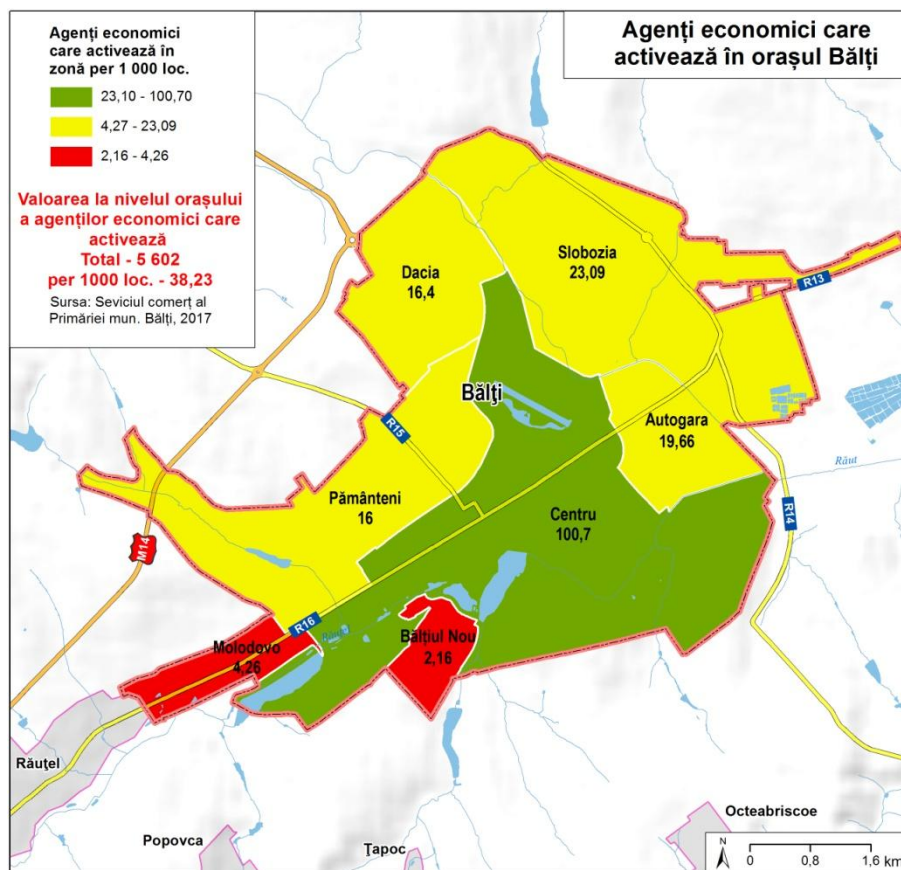
5.2.2. Domeniul economic

Ratele indicatorilor economici per 1000 locuitori	Progresiv/ Regresiv	Oraș	Zona 1 Centru	Zona 2 Autogara	Zona 3 Dacia	Zona 4 Slobozia	Zona 5 Pământeni	Zona 6 Molodovo	Zona 7 Bălțiul Nou
agenți economici care activează în zonă	P	38.23	100.70	19.66	16.40	23.09	16.00	4.26	2.16
agenți economici înregistrați în zonă	P	34.00	55.65	29.18	30.00	26.52	25.69	7.45	8.63

Tabelul nr. 4: Ratele indicatorilor sociali per 1000 locuitori pentru fiecare zonă și rata medie per oraș

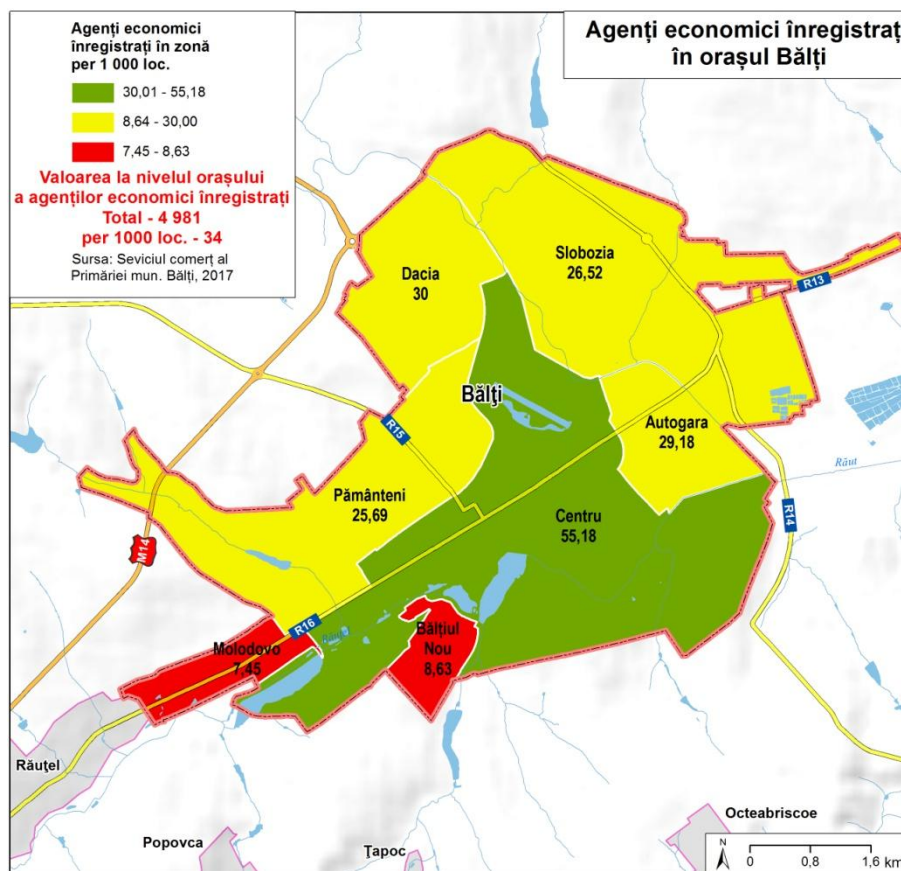
Sursa: Serviciul comerț a Primăriei municipiului Bălți

Pe domeniul economic, în conformitate cu ratele indicatorilor din Tabelul nr. 4, Zona 7 - Bălțiul Nou este zona vizibil restantă. Așa cum această zonă este formată doar din locuințe individuale, spațiul public practic lipsește. De asemenea, lipsesc arii omogene destinate unităților economice și de producere. În mare parte, în zona Bălțiul Nou sunt agenți economici mici (magazine alimentare, gherete). Celelalte zone, cu excepția Zonei Centru în care sunt concentrați majoritatea agenților economici, prezintă valori sub nivelul ratei medii per oraș.

Imaginea nr. 7: Numărul agenților economici activi în orașul Bălți în anul 2017

Sursa: Serviciul comerț al Primăriei municipiului Bălți

Imaginea nr. 8: Numărul agenților economici înregistrați în orașul Bălți în anul 2017

Sursa: Serviciul comerț al Primăriei municipiului Bălți

5.2.3. Domeniul de mediu

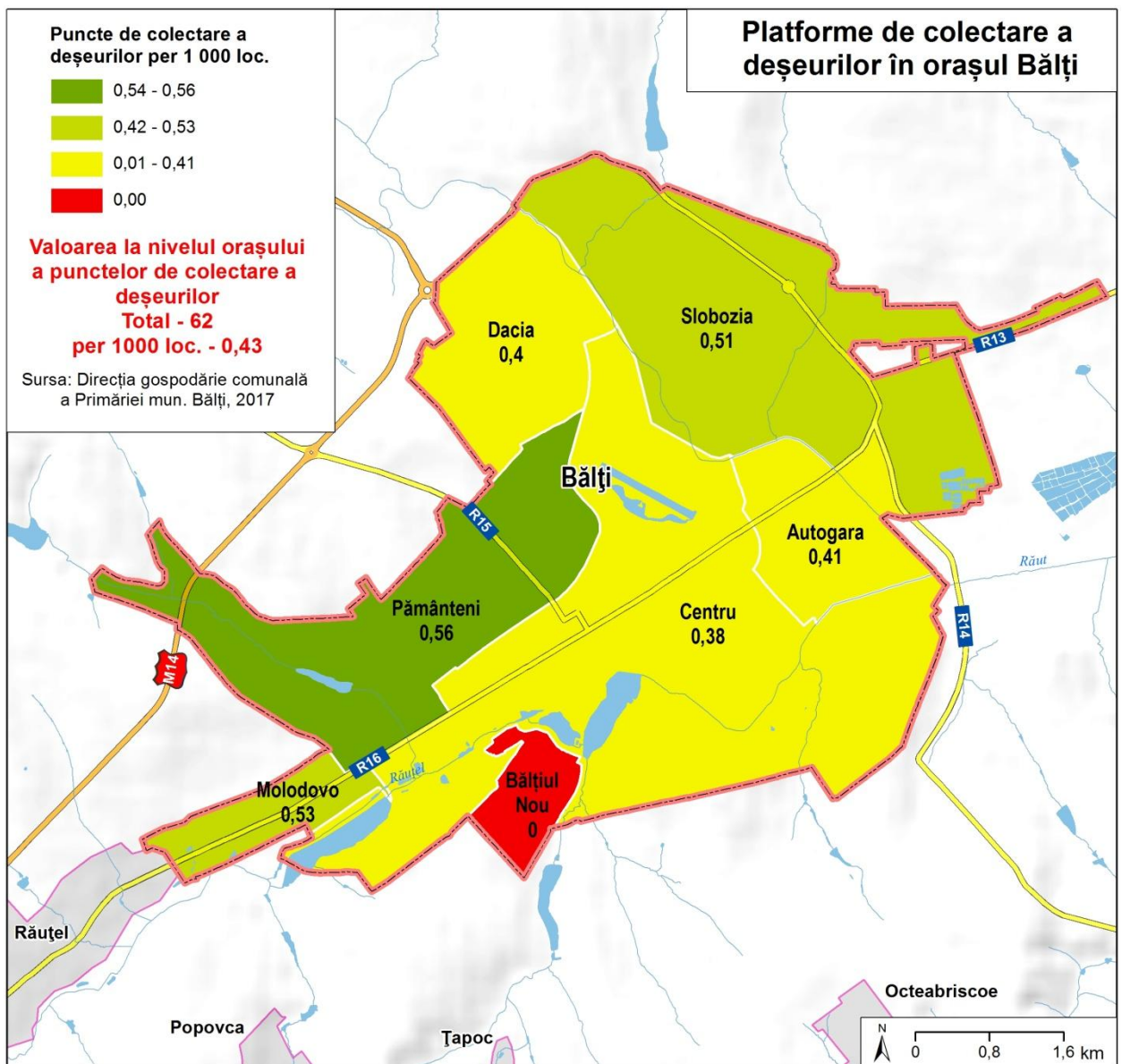
Ratele indicatorilor de mediu per 1000 locuitori	Progresiv/Regresiv	Oraș	Zona 1 Centru	Zona 2 Autogara	Zona 3 Dacia	Zona 4 Slobozia	Zona 5 Pământeni	Zona 6 Molodovo	Zona 7 Bălțiul Nou
platforme de colectare a deșeurilor	P	0.43	0.38	0.41	0.40	0.51	0.56	0.53	0.00

Tabelul nr. 5: Ratele indicatorilor de mediu per 1000 locuitori pentru fiecare zonă și rata medie per oraș

Sursa: Direcția gospodărie comunală a Primăriei municipiului Bălți

Pe domeniul de mediu, în conformitate cu ratele indicatorilor din Tabelul nr. 5, Zona 7 – Bălțiul Nou este zona restantă la capitolul dotarea cu platforme de colectare a deșeurilor. Acest fapt nu este neapărat relevant. Așa cum platformele de colectare a deșeurilor în mare parte sunt amplasate în preajma blocurile locative, iar această zonă este formată doar din locuințe individuale cu colectarea deșeurilor mod individual, nu există nici date pentru platforme de colectare a deșeurilor.

Comparabile sunt datele pentru Zonele 1, 2, 3, 4, 5 și 6.

Imaginea nr. 9: Numărul platformelor de colectare a deșeurilor în orașul Bălți
 Sursa: Direcția gospodărie comunală a Primăriei municipiului Bălți

5.2.4. Domeniul spațial-funcțional

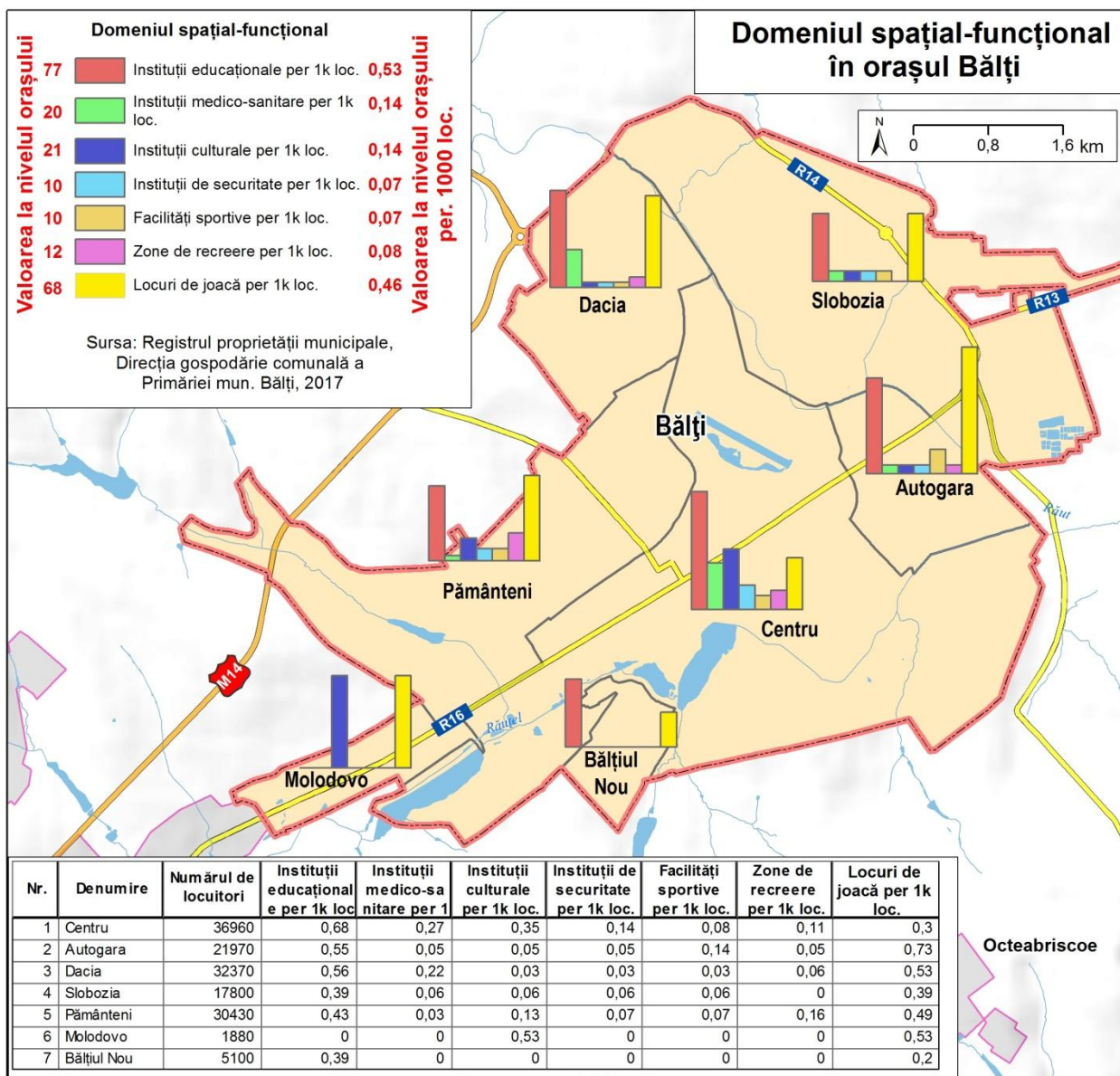
Ratele indicatorilor spațial-funcțional per 1000 locuitori	Progresiv/Regresiv	Oraș	Zona 1 Centru	Zona 2 Autogara	Zona 3 Dacia	Zona 4 Slobozia	Zona 5 Pământeni	Zona 6 Molodovo	Zona 7 Bălțiul Nou
instituții educaționale	P	0,53	0,68	0,55	0,56	0,39	0,43	0,00	0,39
instituții medico-sanitare	P	0,14	0,27	0,05	0,22	0,06	0,03	0,00	0,00
instituții culturale	P	0,14	0,35	0,05	0,03	0,06	0,13	0,53	0,00
instituții de securitate	P	0,07	0,14	0,05	0,03	0,06	0,07	0,00	0,00
facilități sportive	P	0,07	0,08	0,14	0,03	0,06	0,07	0,00	0,00
zone de recreere	P	0,08	0,11	0,05	0,06	0,00	0,16	0,00	0,00
locuri de joacă	P	0,46	0,30	0,73	0,53	0,39	0,49	0,53	0,20

Tabelul nr. 6: Ratele indicatorilor spațial-funcționali per 1000 locuitori pentru fiecare zonă și rata medie per oraș

Sursa: Registrul proprietății municipale, Direcția gospodărie comunală a Primăriei mun. Bălți

Pe domeniul spațial-funcțional, în conformitate cu Tabelul nr. 6, Zona 7 - Bălțiul Nou este zona degradată. Așa cum această zonă este formată doar din locuințe individuale, cu o populație comparabil mai mică față de alte zone, apariția infrastructurii sociale precum școli, grădinițe, instituții de cultură sau instituții medico-sanitare este economic neargumentată. La fel și indicatorii pentru zona 6 - Molodovo nu sunt relevanți pentru

selecția acestea ca zona degradată din punct de vedere spațial-funcțional dat fiind faptul că această zonă este puternic industrializată, cu o populație foarte mică ceea ce face imposibilă crearea unor instituții. Comparabile sunt Zonele 1, 2, 3, 4, 5, zone cu o utilizare echilibrată a terenurilor, cu locuințe atât individuale cât și pentru colectivități, infrastructură socială, facilități sportive, culturale etc. Din aceste zone, zona vizibil restantă pe domeniul spațial-funcțional este Zona 4 – Slobozia.

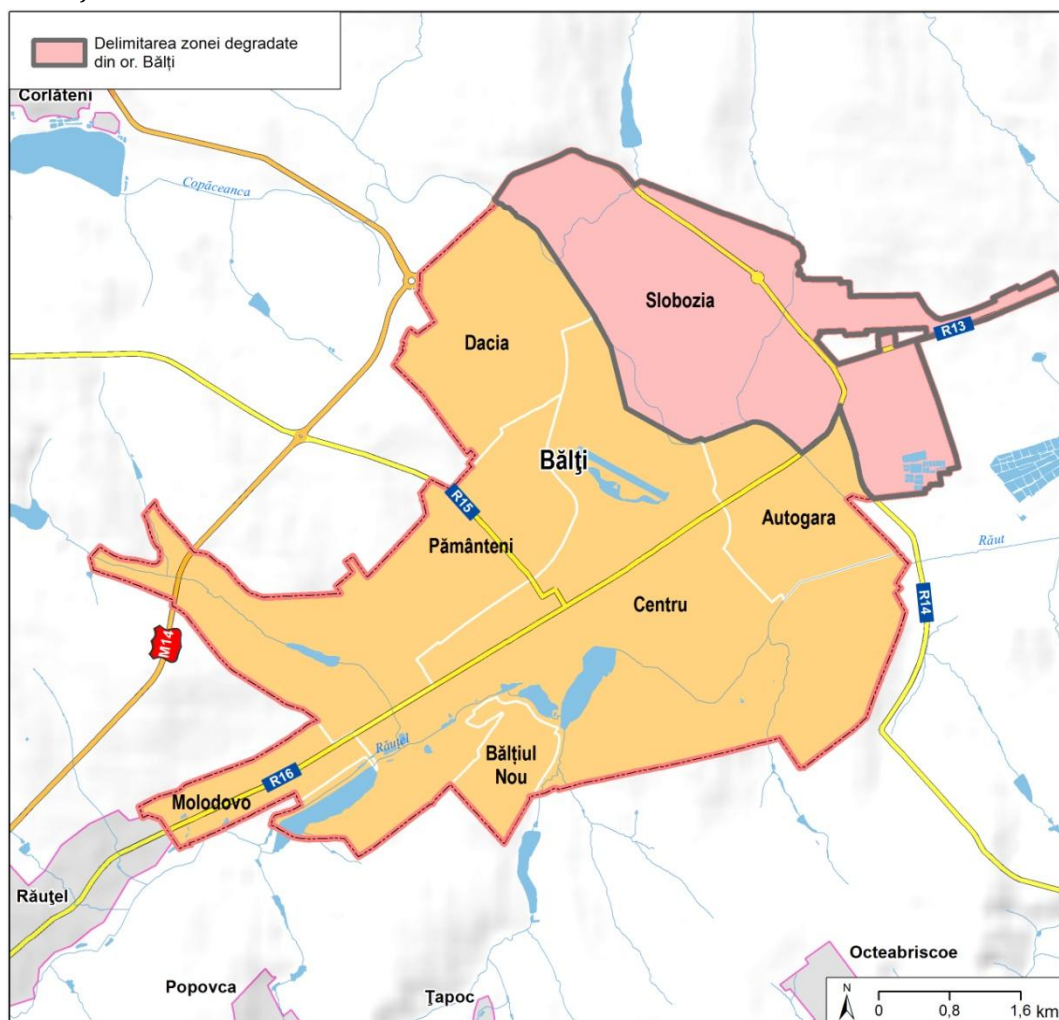

Imaginea nr. 10: Domeniul spațial – funcțional în orașul Bălți

Sursa: Registrul proprietății municipale,
Direcția gospodărie comunală a Primăriei municipiului Bălți

5.3. Determinarea zonei degradate

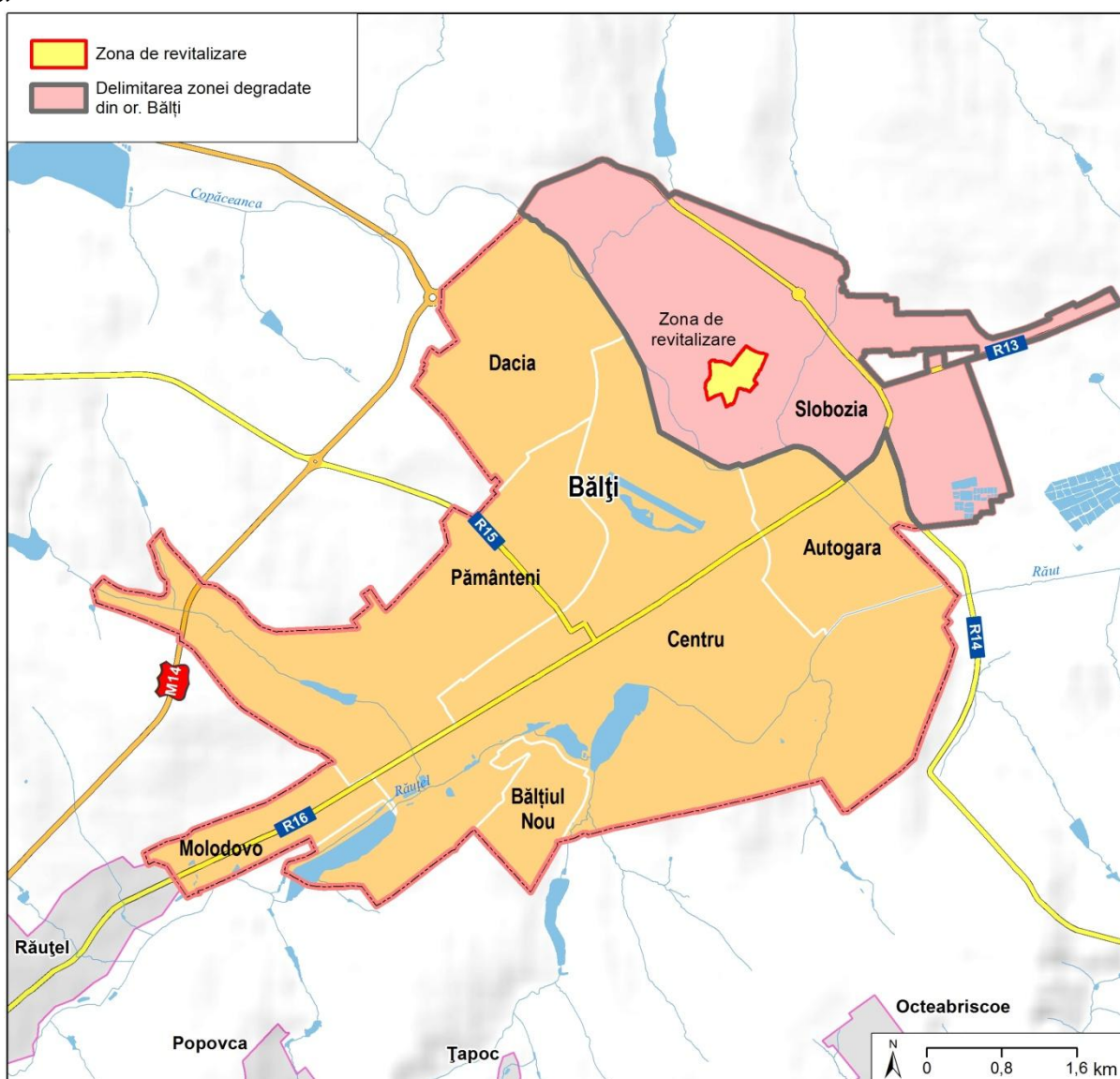
Conform Liniilor directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, **zona degradată se identifică printr-o acumulare de fenomene sociale specifice, negative, care sunt adițional însoțite de fenomene negative, în cel puțin una dintre următoarele domenii: economic, mediu, tehnic sau spațial-funcțional.** După analiza ratelor indicatorilor per 1000 locuitori, pentru fiecare domeniu și pentru fiecare zonă, a fost stabilit că zona Slobozia este zona cu cele mai multe fenomene sociale negative. Totodată, așa cum ratele indicatorilor economici cât și ratele indicatorilor de mediu în cazul acestui studiu descriu mai mult cantitativ decât calitativ gravitatea fenomenelor negative, decizia cu privire la determinarea zonei degradate a fost luată în baza ratelor indicatorilor sociali și spațiali-funcționali. În acest context, luând în considerare apariția simultană a problemelor sociale și spațial funcționale, zona Slobozia a fost identificată ca zona degradată. În imaginea Nr. 10, cu contur gri este marcată zona degradată pe harta orașului Bălți.

Imaginea nr. 11: Delimitarea zonei degradate din orașul Bălți

5.4. Determinarea zonei de revitalizare

Conform Liniilor directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, **zona de revitalizare este zona care cuprinde întregul teritoriu sau o parte din zona degradată, caracterizată printr-o concentrare specifică a fenomenelor negative, pentru care, datorită importanței semnificative pentru dezvoltarea locală, se intenționează implementarea revitalizării.** În determinarea zonei de revitalizare a orașului Bălți un rol esențial îl are principiul de concentrare a activităților de revitalizare. Concentrarea în acest sens, reprezintă asigurarea eficienței acțiunilor de revitalizare urbană prin acțiuni corelate pentru a obține rezultate integrate în toate domeniile de intervenție (infrastructură, economie, sfera socială, mediul și calitatea vieții). În acest context, zona de revitalizare a orașului Bălți a fost selectată – **zona aferentă Gimnaziului „Alexandru Ioan Cuza”**.

Imaginea nr. 12: Delimitarea zonei de revitalizare din orașul Bălți

În determinarea zonei aferente Gimnaziului „A.I.Cuza” ca zonă de revitalizare a municipiului Bălți au fost stabilite următoarele argumente:

- amplasarea strategică – zona de revitalizare este situată în centrul zonei degradate, cu cea mai mare concentrare a populației zonei degradate și a blocurilor de locuințe cu 3 – 5 etaje;

- prezența instituțiilor publice – în zona de revitalizare sunt concentrate 4 (patru) instituții publice, dintre care Gimnaziul „A.I.Cuza”, Instituția de Educație Timpurie Nr. 4 „Grigore Vieru”, Instituția de Educație Timpurie Nr. 20 „Zâmbetul”, Centrul Medicilor de Familie Nr. 6 – instituții de care beneficiază întreaga zonă Slobozia (zona degradată).

- prezența spațiilor verzi – spațiile verzi formează circa 10 % din zona de revitalizare;

- potențialul economic;

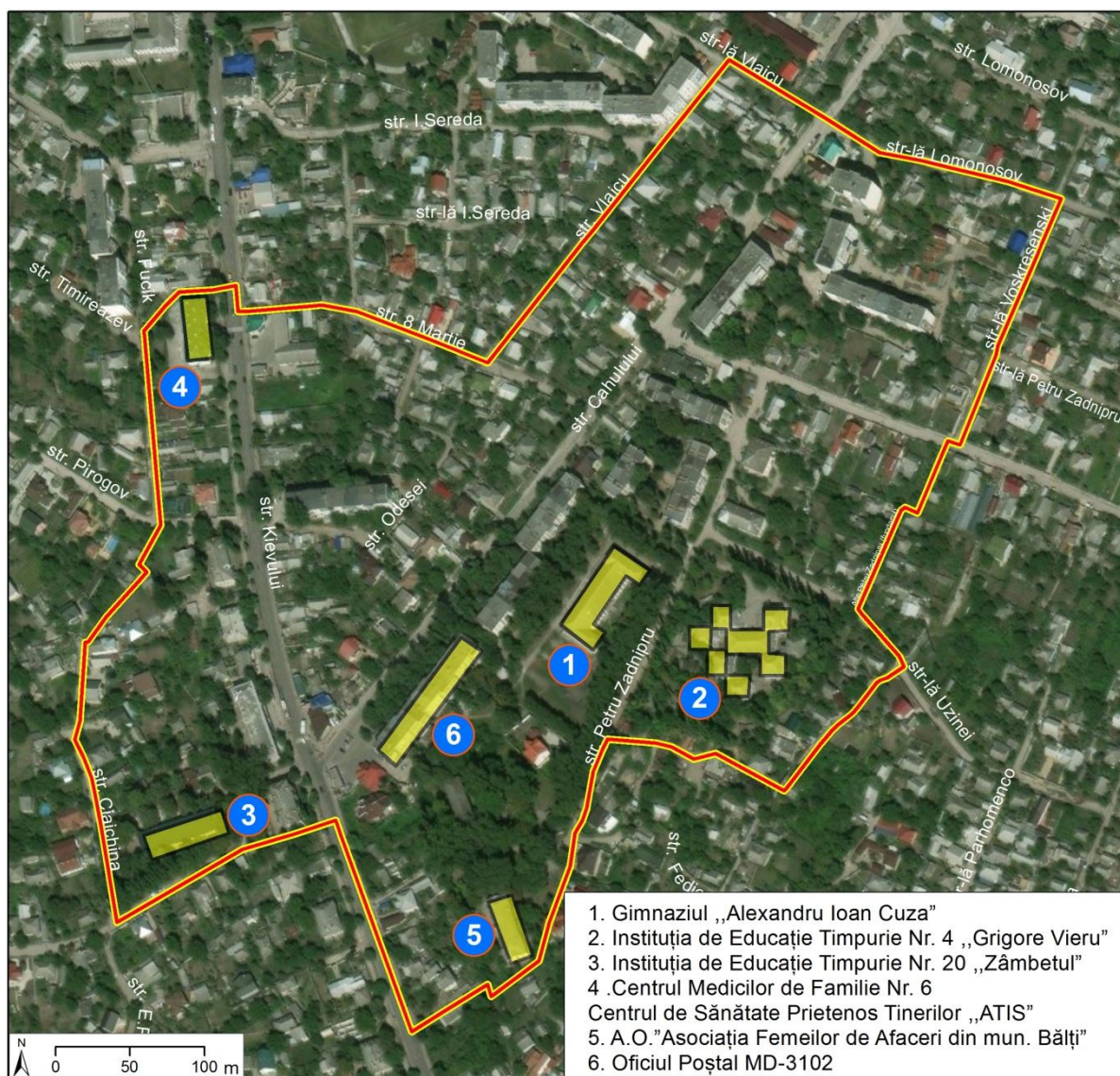
- spații publice nevalorificate – în zona de revitalizare existe câteva spații publice care pot fi valorificate pentru crearea zonelor de recreere și spațiilor de joacă;

- potențialul local al inițiativelor comunitare – în zona de revitalizare sunt lideri locali care au deschiderea de a contribui la dezvoltarea zonei și implicarea locuitorilor în soluționarea problemelor locale.

- existența Grupului local de inițiativă – în zona de revitalizare există un Grup local de inițiativă creat în urma implementării proiectului-pilot de revitalizare urbană „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în Gimnaziul „A.I.Cuza” din mun. Bălți. Energia și implicarea Grupului local de inițiativă a contribuit esențial la sporirea activismului civic în zonă.

Zona aferentă Gimnaziului „Alexandru Ioan Cuza” este locuită de circa 4500 persoane, ceea ce reprezintă circa 3 % din populația stabilă a orașului Bălți și circa 25 % din populația zonei degradate. Totodată, suprafața zonei de revitalizare este de circa 35 hectare, ceea ce reprezintă aproximativ 1,3 % din suprafața totală a orașului și aproximativ 3 % din suprafața zonei degradate. Zona de revitalizare are un grad ridicat de deteriorare a infrastructurii rutiere și infrastructurii pietonale. O mare parte din locuitorii zonei fac parte din familii social-vulnerabile.

Imaginea Nr. 12 prezintă în detaliu delimitarea zonei de revitalizare și localizarea instituțiilor publice din zonă.

Imaginea nr. 13: Zona aferentă Gimnaziului „A.I.Cuza” – zona de revitalizare

6. ANALIZA APROFUNDATĂ A ZONEI DE REVITALIZARE

Analiza aprofundată a zonei de revitalizare are ca scop realizarea unei cercetări în detaliu a fenomenelor negative din cadrul zonei aferente Gimnaziului „A.I.Cuza”, în special problemele și cauzele acestora, necesitățile zonei și potențialul sau resursele disponibile. Cercetarea în detaliu reprezintă baza proiectelor de revitalizare care au scopul de a soluționa problemele specifice zonei, utilizând potențialul de dezvoltare a acesteia.

Pentru elaborarea acestei analize au fost folosite mai multe surse: IMSP „Centrul Medicilor de Familie Bălți”, Inspectoratul de Poliție Bălți, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți, Serviciul comerț al Primăriei mun. Bălți, Registrul proprietății municipale, Direcția gospodărie comunală a Primăriei mun. Bălți. De asemenea au avut loc mai multe vizite de teren (Fact Finding Mission), discuții cu locuitorii și angajați ai instituțiilor publice, precum și au fost organizate 5 ședințe ale Comisiei Consultative, astfel respectând principiul de participare, incluziune și transparență.

6.1. Sistemul social

Sistemul social reprezintă baza analizei aprofundate a zonei de revitalizare. În baza datelor prezentate de Centrul Medicilor de Familie Bălți, Inspectoratul General de Poliție Bălți, Direcția Învățământ, Tineret și Sport a Primăriei mun. Bălți, Direcția asistență socială și protecția familiei a Primăriei mun. Bălți, precum și Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă Bălți, a fost realizată o analiză detaliată a indicatorilor sociali în zona aferentă Gimnaziului „A.I.Cuza”.

În același timp, o altă latură, ne statistică, prin dialog direct cu cetățenii, în timpul vizitelor în teren, aduce alte probleme în vizor, și care sunt extrem de greu de măsurat. Una din ele este pierderea identității locale, care inițial era legată de modul de viață rural din zona Slobozia, care s-a schimbat după industrializarea rapidă din perioada sovietică, perioadă puternic prezentă în memoria locală, și după anii 90, extrem de complicați. Perioada sovietică a adus în această zonă o infrastructură generoasă legată de funcționarea căii ferate. Începând cu Gara feroviară, depouri, ateliere, stadionul Locomotiv, școli și grădinițe pentru copii angajaților căii ferate, dar și magazine, farmacii. Întreaga perioadă a marcat rezidenții acestei zone. Aproape fiecare cu care s-a discutat are părinți sau bunei ce au lucrat în această industrie, practic toți țin minte sărbătorile și competițiile petrecute pe stadionul Locomotiv, majoritatea garajelor improvizate în zonă sunt jumătăți de vagoane. De asemenea, o problemă care devine tot mai vizibilă este schimbarea rezidenților, și așa cum în această zonă prețurile la imobile sunt dintre cele mai mici, apar tot mai multe familii venite din mediul rural. Este un moment pozitiv care în termen lung va întineri populația zonei, însă în termeni scurți va porni procese de segregare, neînțelegere, neacceptare a valorilor, neîncredere, la nivel de etaj, scară, bloc sau chiar zonă.

Necesități: Este necesar a aduce în discuție trecutul puternic rămas în memoria colectivă. Este necesar a găsi sensuri noi de coabitare comună. Este necesar un lucru enorm la capitolul dezvoltare comunitară, asociere, colaborare, comunicare. Este necesar a

identifica lider pe scară, bloc, ca după ei să devină exponenți ai schimbărilor. Este necesar a conecta rezidenții caselor individuale și cei de la bloc prin evenimente comune ce ar diminua defragmentarea spațială existentă. Este necesar a crește încrederea. Este necesar a combate degradarea comunitară, dar și individuală.

Potențial: Se pot organiza evenimente, festivaluri, concerte, expoziții, sărbători ale curților, sau cartierului. Un loc bun de interacțiune comunitară ar putea deveni un mic muzeu al muncitorilor căii ferate. Un potențial enorm îl are Grupul local de inițiativă creat în cadrul proiectului-pilot de revitalizare urbană, care a reușit într-un timp scurt să consolideze eforturile civice ale membrilor comunității. Totodată, potențialul social al zonei îl reprezintă persoanele în etate care pot contribui la promovarea sentimentului identității locale.

6.1.1. Asistența socială

Conform Raportului Direcției asistență socială și protecția familiei a Primăriei mun. Bălți pentru anul 2017, în orașul Bălți există circa 5000 familii social-vulnerabile. Dintre acestea, în zona de revitalizare locuiesc circa 180 familii social-vulnerabile, ceea ce reprezintă aproximativ 3,6% din numărul total al familiilor social-vulnerabile la nivel de oraș și respectiv circa 8% din numărul total al populației zonei de revitalizare.

În același timp, în ZR, aproximativ 330 persoane beneficiază de ajutor social, ceea ce reprezintă circa 1,65% din numărul total la nivel de oraș (aproximativ 20 000 persoane care beneficiază de ajutor social) și aproximativ 7,33% din numărul total al populației zonei de revitalizare. Aceste valori sunt îngrijorătoare și reprezintă o problemă a zonei de revitalizare.

Necesități: Accesarea asistenței sociale este direct proporțională cu lipsa locurilor de muncă, dar și capacitatea populației de adaptare la condițiile în permanentă schimbare a economiei de piață. O soluție directă este stimularea investițiilor, dezvoltarea unui mediu confortabil pentru afaceri și nu neapărat în zona de revitalizare, căci zona este conectată bine prin transport public. Dezvoltarea noilor abilități și capacități profesionale a persoanelor la limita sărăciei este necesară pentru sporirea posibilității de angajare în câmpul muncii.

Potențial: Asociația Obștească „Asociația Femeilor de Afaceri din mun. Bălți”, amplasată în ZR, are scopul să dezvolte o Întreprindere Socială, ceea ce va aduce câteva locuri de muncă, dar și va investi în creșterea capacităților membrilor comunității locale. Prin proiecte sociale, instituțiile din zonă ar putea implica persoanele dezavantajate în diferite activități, inclusiv ateliere, conferințe, training-uri. Una din direcțiile importante ar putea fi creșterea capacităților de comunicare. De asemenea, atractiv și accesibil este domeniul tehnologiilor informaționale, precum și grădinaritul urban, meșteșugăritul.

6.1.2. Șomajul

Conform datelor prezentate de Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă Bălți, numărul șomerilor înregistrați în orașul Bălți în anul 2017 este de 1777 persoane. Acest număr este în scădere, luând în considerare că, în orașul Bălți, în anul 2016 au fost înregistrați 2087 șomeri, iar în 2015 au fost înregistrați 2084 șomeri. În zona de revitalizare, în perioada 2015-2017, de asemenea a fost observată o scădere a numărului șomerilor, în anul 2017 fiind înregistrați 95 șomeri, față de 178 șomeri în anul 2016 și 181 șomeri în anul 2015 (Tabelul Nr.6). Așa cum nu toate persoanele fără un loc de muncă stabil sunt înregistrate la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, este complicat a estima starea reală domeniului.

<i>Perioada</i>	<i>Numărul total al șomerilor în orașul Bălți</i>	<i>Numărul șomerilor în zona de revitalizare</i>
2015	2084	181
2016	2087	178
2017	1777	95

Tabelul nr. 6: Numărul șomerilor înregistrați în orașul Bălți și în zona de revitalizare în perioada 2015-2017

Sursa: Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă Bălți

Necesități: Datorită dificultății de a întoarce șomerii pe termen lung pe piața muncii, sprijinul adresat acestor persoane trebuie să fie cuprinzător, să se refere la diferite tipuri de activități și să răspundă nevoilor beneficiarilor individuali. Persoanele dezavantajate au nevoie de consolidarea capacităților profesionale, cu o abordare specială. De asemenea, este necesară o ghidare a șomerilor, pentru a se înregistra la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, pentru a-și alege sfera de interes, zona confortabilă de activitate. Absolut necesară este educația economică a populației. Majoritatea persoanelor din această grupă de risc nu sunt în stare să gestioneze puținele resurse financiare de care dispun.

Potențial: În zona de revitalizare pot fi implementate proiecte care vizează instruirea șomerilor. În acest sens, ar putea fi organizate cursuri de instruire pentru lucrul cu tehnologiile informaționale sau alte specialități care sunt necesare pentru ca populația din ZR să beneficieze de șanse sporite de angajare. În acest context, șomerii devin un potențial al ZR.

6.1.3. Sănătatea publică

Starea de sănătate a locuitorilor unui oraș indică multe aspecte importante ale calității vieții. Conform raportului pentru anul 2017 a Centrului Medicilor de Familie Bălți, vor fi prezentate date privind numărul de adresări la medicul de familie, numărul nou-născuților, numărul persoanelor decedate și principalele cauze de deces în zona de revitalizare. Locuitorii ZR sunt deserviți de 3 (trei) medici de familie și 5 (cinci) asistente

medicale din cadrul Centrului Medicilor de Familie Nr. 6 amplasat în zona de revitalizare, pe strada Kiev 30.

Din totalul de 457 717 adresări la medicul de familie la nivel de oraș, în anul 2017 la Centrul Medicilor de Familie Nr. 6 au fost înregistrate 6 921 adresări la medicul de familie a locuitorilor din zona de revitalizare, ceea ce reprezintă 1,5 % din numărul total la nivel de municipiu.

În aceeași perioadă de timp, în ZR au fost înregistrați 22 nou-născuți dintr-un total de 2574 de persoane la nivel de oraș, ceea ce reprezintă 0,85% din numărul total. Această valoare indică asupra faptului că în zonă predomină populația îmbătrânită, ceea ce reprezintă o problemă a ZR. Lipsa familiilor tinere în perspectivă va duce la scăderea numărului populației zonei de revitalizare.

În anul 2017, în ZR au fost înregistrate 7 decese dintr-un număr total de 735 decedați la nivel de oraș. Cauza principală de deces la nivel de localitate reprezintă bolile aparatului circulator (78 persoane). La nivelul zonei de revitalizare, cauza a 6 decesuri din 7 a fost bolile aparatului circulator.

Necesități: Așa cum frecvența adresărilor la medicul de familie este mică în comparație cu media per oraș, este important a promova un mesaj clar despre necesitatea supravegherii sănătății pentru prevenirea bolilor, dar și creșterea speranței de viață. Este necesar a combate stereotipul prin care consultarea medicului duce neapărat la procurarea medicamentelor, accesarea de servicii de diagnosticare scumpe. Acest pre-concept respinge o mare parte a persoanelor beneficiare de pensii, indemnizații, ajutoare sociale. De asemenea este necesar a promova un mod sănătos de viață pentru toate vârstele prin practicarea sportului, consumului alimentelor sănătoase. Este important a încuraja mersul pe jos cât și pe bicicletă, dar este necesar un minimum de infrastructură. La fel de importantă este asigurarea rezidenților cu apă de calitate, prezența sistemului centralizat de canalizare, evacuarea unităților economice care provoacă transport de mare tonaj, care produce zgomot și praf. Sunt necesare platforme de depozitare și sortare a deșeurilor și nu în ultimul rând îngrijirea și extinderea spațiilor verzi.

Potențial: Instituțiile pot deveni centre de informare cu privire la sănătate. Prezența în ZR a CMF și a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”, este un mare avantaj și o resursă. Există spații care pot fi transformate în locuri pentru practicarea sportului. Practicarea sportului poate fi stimulată prin competiții și alte activități. Spațiile verzi și de recreere pot fi amenajate sau îmbunătățite. Există un mare potențial de înverzire a spațiilor publice prin evacuarea construcțiilor neautorizate (garaje).

6.1.4. Securitatea publică

Securitatea publică reprezintă în factor esențial în analiza calității vieții locuitorilor unei localități, de aceea, prezența unei instituții de securitate în zona de revitalizare ar contribui la menținerea unui mediu social sigur și protejat. Totuși, zona de revitalizare nu dispune de un sector de poliție.

În general, în orașul Bălți există 7 (șapte) sectoare de poliție. Cel mai apropiat sector de poliție și cel în competența căruia este asigurarea securității publice în zona de

revitalizare este Sectorul de Poliție Nr. 3 „Gara de Nord”. În Tabelul nr. 7 sunt prezentate valorile a 3 (trei) indicatori analizați la nivelul orașului și zonei degradate (zona Slobozia) în anul 2017, din imposibilitatea obținerii valorii la nivelul zonei de revitalizare.

<i>Indicator</i>	<i>Valoare la nivelul orașului</i>	<i>Valoare la nivelul zonei degradate (Zona Slobozia)</i>	<i>Valoare procentuală</i>
Numărul contravențiilor	6298	1236	19,6%
Numărul infracțiunilor	1650	219	13,3 %
Numărul apelurilor la poliție	16720	1403	8,4%

Tabelul nr. 7: Numărul contravențiilor, infracțiunilor, apelurilor la poliției în orașul Bălți și în zona degradată în anul 2017

Sursa: Inspectoratul General de Poliție Bălți

Valoarea indicatorilor prezentați în Tabelul Nr. 9 exprimă faptul că în zona degradată – zona Slobozia, nivelul securității publice este redus (la 12,15% din populația orașului îi revin 19,6% din numărul total al contravențiilor), iar luând în considerare faptul că, populația stabilă a zonei de revitalizare constituie 25% din numărul populației stabile a zonei degradate, poate fi dedus un nivel al securității publice în zona de revitalizare redus, ceea ce reprezintă o problemă importantă atât a zonei degradate, cât și a zonei de revitalizare. Acest fapt însă nu poate fi demonstrat și reprezintă deci doar o deducere.

Necesități: Este necesar a securiza zona de revitalizare. Este important a reabilita iluminatul public. Instituțiile publice și intersecțiile periculoase de supravegheat video. Este necesar de reabilitat marcajele și indicatoarele rutiere, trecerile pietonale de iluminat suplimentar, trotuarele de reparat sau de construit unde lipsesc. De asemenea, sunt necesare antrenamente în caz de incendiu, cutremure de pământ și accidente tehnogene.

Potențial: Instituțiile de educație se pot implica în campaniile de informare a populației pe domeniul securitate. Pot fi organizate ateliere tematice cu copii, părinții, seniorii. Se pot crea grupuri de inițiativă care vor urmări dacă sunt respectate măsurile de securitate. O modalitate simplă, accesibilă și eficientă este instalarea panourilor cu inscripția: „Zonă supravegheată de vecini”.

6.1.5. Capitalul social

Capitalul social reprezintă un cadru foarte important pentru dezvoltarea socială. Implementarea în anul 2018 a proiectului-pilot de revitalizare urbană a scos în evidență existența unui capital social enorm în ZR, datorită creării Grupului local de inițiativă (GLI) care are rolul de a asigura un proces continuu de informare, consultare și inițiere al unor activități civice. GLI, compus din 18 persoane, a fost instruit în domeniul implicării într-un proiect comunitar, a participat la consultările publice cu locuitorii zonei de revitalizare, la elaborarea Regulamentului concursului inițiativelor comunitare, precum și a elaborat un

plan de acțiuni pentru anul 2019 pentru asigurarea durabilității proiectului. Astfel, în perioada de implementare a proiectului, GLI a fost întrunit în 5 (cinci) ședințe, fiind realizate 8 (opt) activități, la care au participat circa 350 persoane. GLI a demonstrat existența voinței și dorința oamenilor de a acționa pentru a schimba lucrurile în spațiul comun.

Necesități: Este necesar de a instituționaliza activitatea Grupului local de inițiativă pentru a asigura dezvoltarea și extinderea acestuia. Este necesar de a include membrii GLI în alte proiecte cu scopul consolidării capacităților acestora. Este foarte importantă promovarea activităților realizate de GLI pentru sporirea impactului în rândul membrilor comunității.

Potențial: Crearea Grupului local de inițiativă și implicarea acestuia în integrarea membrilor comunității a oferit un impuls dezvoltării sociale în zona de revitalizare. Astfel, GLI a devenit un potențial observat și deja lansat. În acest sens, GLI poate crea o asociație obștească cu scopul de a realiza proiecte în mod independent. Totodată, GLI poate deveni un model pentru crearea noilor grupuri de inițiativă în zonă și, de ce nu, la nivelul altor zone.

*Imaginea nr. 14: Activitatea Grupului local de inițiativă în anul 2018
Sursa: Ședințe ale Grupului local de inițiativă (mai-noiembrie 2018)*

6.2. Sistemul economic

După cum a fost menționat mai devreme, zona de revitalizare se situează în centrul zonei degradate – zona Slobozia. Acest fapt a contribuit la o dezvoltare economică echilibrată a ZR. Conform datelor prezentate de Serviciul comerț a Primăriei municipiului Bălți, în zona de revitalizare există 94 agenți economici înregistrați și 24 agenți economici care își desfășoară activitatea în zonă. Sistemul economic al zonei de revitalizare este diversificat, în zonă existând magazine de produse alimentare și uz casnic, 2 (două) farmacii, 2 (două) service auto, 1 (un) restaurant, 1 (una) agenție de turism și alți agenți economici din sfera serviciilor.

Necesități: Locuitorii din zonă au nevoie de o diversificare a ofertei în magazinele locale, dar și a paletii de servicii. Sunt necesare și sedii de bancă. Este necesar ca locuitorii zonei să poată accesa produsele agricole locale de sezon.

Potențial: Puținele spații publice rămase trebuie folosite cu chibzuință. Clădirile și spațiile abandonate reprezintă un potențial economic ce poate fi valorificat (fosta Grădiniță din preajma Gimnaziului „A. I. Cuza”).

*Imaginea nr. 15: Activitatea economică în ZR
Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)*

6.3. Sistemul de mediu

Analiza sistemului de mediu al zonei de revitalizare este bazat pe analiza indicatorilor calității aerului, nivelului de zgomot și spațiilor de colectare a deșeurilor.

Serviciul Hidrometeorologic de stat nu analizează calitatea aerului în orașul Bălți la nivel de zone, din acest motiv vor fi prezentate date doar la nivel de oraș. În acest sens, Serviciul Hidrometeorologic de Stat efectuează lunar investigații asupra calității aerului în orașul Bălți în baza a 6 (șase) parametri (pulberi totale, dioxid de sulf, sulfatați solubili, dioxid de azot, fenol și aldehydă formică). Astfel, în luna septembrie a anului 2018, indicele complex al poluării aerului a constituit 8,65, ceea ce reprezintă un nivel înalt al poluării în municipiu. Conform evaluării generale, nivelul de poluare al aerului atmosferic în orașul Bălți s-a atestat ca înalt. Acest date indică totuși asupra unui nivel înalt de poluare a aerului atmosferic și în ZR datorită poziției fizico-geografice a acesteia.

Istoric, zona de revitalizare poate fi considerată una dintre zonele cu cel mai mare nivel de zgomot din municipiul Bălți datorită prezenței în imediata apropiere a căilor ferate. Totuși, odată cu scăderea intensității circulației feroviare în Republica Moldova, în zona de revitalizare nivelul zgomotului a scăzut considerabil.

O problemă a zonei de revitalizare reprezintă spațiile de colectare a deșeurilor. În zonă există doar două spații de colectare a deșeurilor (platforme), dar care se află în stare nesatisfăcătoare, degradând în timp. Actualmente locuitorii blocurilor de locuințe dispun de pubele amplasate lângă spațiile locuibile, iar locuitorii caselor la sol cel puțin o dată pe săptămână beneficiază de evacuarea deșeurilor de către întreprinderea municipală responsabilă.

Imaginea nr. 16: Spațiu de colectare a deșeurilor menajere din str. Cahul nr. 48

Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)

O altă problemă a zonei de revitalizare reprezintă azbest-ul. Pe lângă clădirea Centrului Medicilor de Familie Nr. 6 și a Instituției de Educației Timpurie Nr. 20, atât instituțiile publice, cât și blocurile de locuințe și majoritatea caselor la sol sunt acoperite cu foi ondulate de azbest cu termenul de exploatare depășit.

Necesități: Pentru asigurarea sănătății locuitorilor din zona de revitalizare este nevoie de asigurarea curățeniei străzilor, instalarea urnelor, evacuării regulate a deșeurilor menajere. De asemenea, este nevoie de o monitorizare constantă a calității aerului și realizare a măsurilor de protecție a mediului, înlocuirea dispozitivelor de încălzire cu sobe prin gazificarea tuturor locuințelor și instalarea sistemelor autonome de încălzire cu gaze naturale, interzicerea mașinilor de mare tonaj să traverseze zona rezidențială, mărirea și amenajarea spațiilor verzi.

Potențial: Problema deșeurilor menajere poate fi soluționată prin modernizarea platformelor de colectare a deșeurilor existente. De asemenea, prin instituțiile educaționale din zonă (grădinițe, gimnaziu) poate fi învățată și promovată colectarea separată a deșeurilor, metode cum poate fi diminuată producerea gunoiului și respectiv, amplasarea tomberoanelor speciale pentru diferite tipuri de gunoi. Un mare potențial pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu o au spațiile publice verzi, ca necesită a fi reabilitate, înierbate, toaletate.

6.4. Sistemul tehnic

Zona de revitalizare poate fi considerată ca una echilibrată din punctul de vedere a spațiilor de locuit. În zonă există 10 blocuri de locuințe a câte cinci (5) etaje, 1 (un) bloc cu 3 (trei) etaje și 3 (trei) blocuri cu 2 (două) etaje, celelalte case fiind situate la sol. Blocurile de locuințe sunt construite în perioada sovietică, iar starea fizică a acestora este degradată. În stare degradată sunt și curțile blocurilor de locuințe. Acest fapt se datorează lipsei investițiilor în modernizarea acestora, precum și dotarea cu mobilier urban. Majoritatea blocurilor de locuințe și curțile acestora sunt întreținute de către locatari din sursele proprii.

*Imaginea nr. 17: Blocuri de locuințe în ZR
Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)*

O problemă a zonei de revitalizare este numărul insuficient al locurilor de joacă pentru copii și starea nesatisfăcătoare a celor existente. În total, în zona de revitalizare există 4 (patru) locuri de joacă instalate în ultimii ani, celelalte amplasate în curțile blocurilor, reprezintă un grup de elemente de joacă de metal din perioada sovietică. Totuși, actualmente în ZR nu există spații noi pentru amplasarea locurilor de joacă, sarcina APL fiind monitorizarea stării locurilor existente și completarea acestora periodic cu elemente de joacă noi. Odată cu evacuarea construcțiilor neautorizate (garaje), pot fi identificate spații pentru crearea noilor locuri de joacă. În stare degradată se află și locurile de joacă din cadrul instituțiilor de educație timpurie din zona de revitalizare, instituțiile neavând elemente de joacă de tip nou.

Imaginea nr. 18: Loc de joacă în curtea din str. Cahul 54

Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)

În zonă există 1 (un) bloc abandonat în incinta cărui a funcționat o instituție de educație timpurie. Blocul cu 2 (două) etaje este situat într-o zonă verde și dispune de câteva elemente de joacă. Actualmente, blocul abandonat și terenul adiacent este în proprietate privată.

Imaginea nr. 19: Bloc abandonat. Actualmente proprietate privată

Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)

De asemenea, pe strada Kiev 75 este amplasat fostul bloc de studiu al claselor primare din cadrul Gimnaziului „A.I.Cuza”. Blocul cu 2 (nivele) nu este funcțional din anul 2016. Totodată, prin Decizia Consiliului Municipal Bălți Nr. 13/57 din 02.10.2018, clădirea a fost transmisă în locațiune Asociației Obștești „Asociația Femeilor de Afaceri din municipiul Bălți” cu scopul creării unui Centru de Resurse pentru Integrare Socială și desfășurarea activităților de antreprenoriat social. Acest fapt reprezintă un semn vizibil de revitalizare (chiar fără un program de revitalizare) care deja are rezultate concrete.

Cu excepția străzilor Kiev și Cahul cu suprafața de asfalt, străzile zonei de revitalizare nu sunt asfaltate. Chiar și în acest caz, suprafața de asfalt a străzii Cahul este într-o stare deplorabilă și necesită intervenție urgentă. Strada Kiev este întreținută anual prin lucrări de reabilitare. Accesele pietonale în mare parte lipsesc, pietonii fiind nevoiți să se deplaseze pe partea carosabilă. În curțile blocurilor de locuințe de asemenea suprafața de asfalt este în stare nesatisfăcătoare, iar locurile de parcare în mare parte lipsesc.

*Imaginea nr. 20: Infrastructura rutieră și pietonală în ZR. Strada Cahul și strada Fedico
Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)*

*Imaginea nr. 21: Curtea blocului de locuințe din str. Kiev 50
Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)*

Din cauza lipsei de mentenanță, infrastructura rutieră și pietonală a degradat foarte repede în timp. Blocurile de locuințe nu au avut intervenții capitale, având în prezent rețele învechite, acoperișuri întreținute de locatari, fațade urâte, anexe neautorizate. De asemenea, au suferit și spațiile publice care au fost abandonate, lăsate în paragină, și ca rezultat acaparate de garaje, anexe, gherete ambulante. Nu doar lipsa intervenției autorităților locale au dus la degradarea zonei, dar și lipsa sentimentului de apartenență, de proprietate, cauzat de fenomenele sociale negative (migrație, segregare, atomizare). Astfel, zona a devenit neatractivă, nesigură, în care rezidenții petrec tot mai puțin timp afară, timpul liber fiind consumat pe vicii. O problemă sesizabilă este și lipsa unui lider local care ar putea inspira rezidenții spre a se consolida, a lupta pentru un trai mai bun, pentru o vecinătate urbană armonioasă.

Necesități: Este necesar a crea asociații de locatari în blocuri. Este necesar a reabilita rețele interioare și exterioare. Este necesar a reabilita curțile blocurilor, dotarea cu mobilier urban, iluminat public, spații verzi de calitate. Este necesar în mod prioritar a reabilita accesele pietonale spre locuințe, instituții de educație și sănătate. Este necesar a sensibiliza rezidenții zonei pe marginea problemelor de infrastructură. În procesul de revitalizare tehnică este important a implica la maxim potențialul social local atât în construcție, cât și la amenajări, decorațiuni, reabilitarea spațiilor verzi, și nu în ultimul rând în mentenanță. Trebuie încurajați proprietarii spațiilor și clădirilor abandonate să intervină, să conserve, să securizeze bunurile pentru a nu provoca accidente. Trebuie

implicați oamenii zonei în căutarea identității lor pentru a dezvolta ulterior o imagine specifică, locală a zonei de revitalizare. Sunt necesare niște instrumente de management local, în gestiunea unui lider local.

Potențial: Infrastructura nu este pierdută în totalitate, în mare parte ea trebuie recondiționată. Există spații publice suficiente, curți generoase alăturate blocurilor. Instituțiile se pot implica ca mediatori în procesul de asociere, de animare a zonei. De asemenea instituțiile locale pot deveni generatoare ale reabilitării și asumării spațiului public, prin a găzdui sărbători locale, târguri, evenimente care pot coagula o comunitate.

*Imaginea nr. 22: Trotuar pe strada Cahul
Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)*

6.5. Sistemul spațial-funcțional

Analiza sistemului spațial-funcțional reprezintă o detaliere a stării instituțiilor publice din zonă, spațiilor urbane, precum și accesibilitatea serviciilor publice pentru locuitorii zonei. În acest sens, vor fi prezentate pe scurt instituțiile publice din zonă, în special baza tehnico-materială a acestora.

În zona de revitalizare își desfășoară activitatea Centrul Medicilor de Familie Nr. 6, care deservește populația din zona Slobozia și respectiv din zona de revitalizare. Amplasat pe strada Kiev 30, CMF Nr. 6 este situat într-o clădire construită în anii 1970, o clădire care în trecut a găzduit o grădiniță pentru copiii din zonă. Starea clădirii este satisfăcătoare pe motivul efectuării unor lucrări de reabilitare. Astfel, pe parcursul ultimilor 10 ani au fost schimbate geamurile și ușile, a fost schimbat acoperișul din azbest pe unul din tablă

metalică. În același timp, în interiorul clădirii au fost efectuate reparații curente. CMF Nr. 6 este dotat cu un cabinet de radiografie, staționar de zi, cabinet de fizioterapie și cabinet de sănătate reproductivă. Totodată, la primul etaj al clădirii este situată una dintre cele două farmacii din zona de revitalizare.

În subsolul clădirii CMF Nr. 6 este amplasat Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”. Centrul, fondat în anul 2005 își propune promovarea modului sănătos de viață și cultivarea unui comportament responsabil în rândurile adolescenților și tinerilor de pe tot teritoriul municipiului Bălți. Vârsta beneficiarilor de serviciile Centrului este cuprinsă între 10 – 24 ani, majoritatea beneficiarilor având vârsta între 15 și 18 ani. Centrul „ATIS” oferă servicii gratuite și confidențiale a următorilor specialiști: ginecolog, dermato-venerolog, terapeut/internist, psiholog și asistent social. În anul 2017, de serviciile Centrului au beneficiat 345 persoane. Săptămânal în cadrul ATIS activează Școala tinerei familii. Totodată, specialiștii Centrului realizează cursuri ca psihologia individuală și de grup și autocunoașterea și autodezvoltarea. În cadrul Centrului sunt antrenați 25 voluntari, dintre care 15 fiind activi. Luând în considerare caracterul confidențial al beneficiarilor instituției, nu a putut fi identificat numărul beneficiarilor din cadrul zonei de revitalizare. Însă, amplasarea acestuia în zonă, cu siguranță influențează promovarea acestuia printre rândurile tinerilor din zona de revitalizare. În același timp, ATIS cooperează activ cu Gimnaziul „A. I. Cuza” desfășurând periodic activități comune.

*Imaginea nr. 23: Centrul Medicilor de Familie Nr. 6, str. Kiev 30
Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)*

Gimnaziul „A.I.Cuza” este situat pe str. Cahul 46. Clădirea instituției cu 2 (două) etaje, construită în anul 1964, include 18 (optsprezece) săli de clasă, 2 (două) laboratoare, 1(un) atelier pentru educația tehnologică, 1 (una) cantină, 1 (una) sală de sport, 1 (un) punct medical. Clădirea instituției este conectată la toate rețelele ingineresti, însă atât clădirea cât și rețelele nu au avut intervenții capitale de la recepția clădirii, ceea ce reprezintă principala problemă a instituției. Teritoriul instituției de educație constituie 1 ha și dispune de un teren de fotbal, teren de baschet, elemente sportive pentru fitness și pistă de alergat, reabilitate în perioada mai-noiembrie 2018 în urma implementării proiectului-pilot de revitalizare urbană. Totodată, în cadrul proiectului pilot a fost creat accesul pentru persoane cu mobilități reduse și realizată reparația capitală a blocurilor sanitare.

În Gimnaziu activează 33 profesori și 16 personal auxiliar. În total, în instituție sunt școlarizați 409 elevi, dintre care 59 din familii numeroase, 26 din familii social-vulnerabile, 7 cu tutelă și 4 copii orfani, iar 14 elevi sunt cu cerințe educaționale speciale (CES). În același timp, părinții a 42 de elevi sunt plecați peste hotare. De alimentație gratuită beneficiază 182 elevi din treapta primară (dejun), 21 elevi din familii social – vulnerabile (prânz). Este de menționat faptul că, în instituție există 8 (opt) cercuri extracurriculare în cadrul cărora sunt antrenati 120 elevi și 3 (trei) secții sportive frecventate de 45 elevi.

*Imaginea nr. 24: Intrarea centrală în Gimnaziul „A.I.Cuza”. Actualmente neutilizată din cauza pragului deteriorat, acoperișului acestuia și terenului neamenajat
Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)*

Instituția de Educație Timpurie Nr. 4 „Grigore Vieru” este situată pe strada Fedico 8. În anul 2018, instituția a fost frecventată de 196 copii, capacitatea maximă a acesteia fiind de 260 copii. În instituția constituită din 4 (patru) blocuri cu 2 (două) etaje, funcționează 11 grupe dintre care 2 (două) grupe de creșă și 9 (nouă) preșcolare. Instituția dispune de 1 (una) bucătărie, sală festivă, sală de sport, punct medical, depozit și spălătorie. În afară de sala festivă, atât grupele instituției, cât și celelalte spații nu au beneficiat de dotări și reparații capitale din momentul recepției clădirii. Cea mai stringentă problemă a instituției de educație reprezintă lipsa apei calde menajere în grupele pentru copii. Acest fapt se datorează sistemului termic expirat. Totodată, sistemul electric care este în stare nesatisfăcătoare nu permite instalarea boilerelor pentru prepararea apei calde. O altă problemă a instituției este baza tehnico-materială, în special paturile de fier și mobilierul în stare degradată, precum și saltelele, pernele și cearșafurile care sunt vechi de mai bine de 35 ani. De asemenea, subsolul clădirii necesită reparații curente, fiind umed și neîncălzit. În același timp, fațada clădirii necesită a fi reparată parțial din cauza tencuielii căzute. În ceea ce privește curtea instituției, menționăm că, pavilioanele de joacă sunt în stare satisfăcătoare, însă instalațiile de joacă sunt degradate. Pavajul este deteriorat sau lipsește în totalitate. Iluminatul curții lipsește, fapt ce creează mari dificultăți în perioada rece a anului. Parțial, aceste probleme sunt rezolvate cu suportul și implicarea Asociației de părinți, însă acest fapt contribuie doar la menținerea în stare satisfăcătoare a activității instituției preșcolare.

Imaginea nr. 25: Curtea Instituției de Educație Timpurie Nr. 4 „Grigore Vieru”

Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)

Instituția de Educație Timpurie Nr. 20 „Zâmbetul” este situată pe strada Cahul 1A. În anul 2018, instituția a fost frecventată de 149 copii, capacitatea maximă a acesteia fiind de 115 copii. În instituția constituită din 1 (un) bloc cu 2 (două) etaje, funcționează 6 grupe dintre care 1 (una) grupă de creșă și 5 (cinci) preșcolare. Instituția dispune de 1 (una) bucătărie, sală festivă, punct medical, depozit și spălătorie. Din numărul total al copiilor, 10 sunt copii cu cerințe educaționale speciale, iar în acest sens instituția dispune de un Centru de resurse și un psihopedagog. Unica reparație capitală a instituției a fost realizată în anul 2015 odată cu reparația acoperișului. Cea mai stringentă problemă a instituției reprezintă depozitul pentru păstrarea legumelor și fructelor, folosite pentru prepararea alimentelor, care este situat într-o clădire aparte. Depozitul nu dispune de echipament electric și de ventilare, iar în acest caz păstrarea produselor alimentare este neconformă normelor sanitare. O altă problemă a instituției este baza tehnico-materială, în special paturile și mobilierul în stare degradată, precum și saltelele, pernele și cearșafurile care nu au fost schimbate din perioada recepției clădirii instituției, iar echipamentul de bucătărie este învechit și neeficient. În grupele pentru copii, o mare problemă sunt ferestrele. O mare parte dintre acestea sunt degradate, ceea ce nu permite etanșare adecvată și aerisire la necesitate. De asemenea, starea pardoselilor este în stare nesatisfăcătoare, în mare parte existând linoleum cârpit care nu permite o igienizare adecvată. În ceea ce privește curtea instituției, principalele probleme sunt lipsa iluminatului pe tot teritoriul și pavajul care parțial lipsește, ceea ce provoacă praf și noroi.

*Imaginea nr. 26: Sală de grupă în IET Nr. 20 „Zâmbetul”
Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)*

Ca concluzie se poate puncta că toate instituțiile au nevoie de reabilitare a sistemelor edilitare, reparații capitale și curente, înlocuirea bazei tehnico-materiale, reabilitarea terenurilor aferente, dar și valorificarea spațiilor abandonate ale acestora. De asemenea, trebuie punctat și faptul că trebuie îmbunătățit sistemul de management al instituțiilor prin consolidarea capacităților. Atractivitatea instituțiilor suferă din cauza ofertei educaționale care nu este actualizată în permanență.

Necesități: Este necesar a soluționa problemele de infrastructură prioritară a instituțiilor, în acest sens este nevoie de o analiză detaliată cu prioritizarea investițiilor. Managerii au nevoie de ajutor în soluționarea problemelor tehnice specifice. Trebuie îmbunătățită oferta educațională. Este necesar a amenaja terenul aferent pentru a-l face atractiv și sigur. Trebuie valorificat potențialul instituțiilor, spațiile și terenurile abandonate. Ar fi bine dacă contribuția asociației de părinți ar fi utilizată doar în scop educațional și nu infrastructură. Este necesar a continua sensibilizarea în vederea investiției în instituțiile educaționale.

Potențial: În jurul instituțiilor se poate coagula un șir de evenimente culturale care vor dezvolta oferta educațională, dar și va crește comunitatea. Instituțiile de educație pot compensa pierderile de spații publice prin a permite utilizarea terenurilor sportive ca spații multifuncționale. Personalul didactic este o resursă umană importantă pentru ZR. Ei pot fi implicați în evenimente, ateliere, consiliere. Un potențial enorm îl reprezintă Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS” care este o inovație. Prin promovarea serviciilor Centrului și implementarea proiectelor cu participarea ATIS, locuitorii zonei de revitalizare vor obține noi capacități în domeniul modului sănătos de viață și incluziunii sociale.

6.6. Sistemul spațiilor publice, spațiilor verzi, de agrement și sport

O problemă a zonei de revitalizare o reprezintă spațiul public. Unicul spațiu public comun pentru locuitorii zonei este curtea Gimnaziului „A.I.Cuza” care însă nu corespunde nevoilor de bază. Acest spațiu public posedă un potențial enorm nevalorificat care ar putea spori calitatea vieții locuitorilor și atractivitatea zonei. Totodată, în ZR lipsesc zonele de recreere și agrement, spații destinate vârstnicilor, spații de cultură sau spații sportive multifuncționale. Totodată, în zona de revitalizare nu există terenuri sau complexe sportive. Cel mai apropiat spațiu destinat activităților de sport este stadionul Locomotiv care nu este situat în ZR, însă se află la hotarele acesteia. Totuși, starea fizică a stadionului Locomotiv este degradată, atât terenul de fotbal, cât și celelalte spații sportive fiind în stare nesatisfăcătoare.

Zona de revitalizare poate fi pe dreptate numită o „zonă verde” datorită prezenței spațiilor verzi pe întreg teritoriul zonei. Atât instituțiile din zonă, cât și blocurile de locuit au curți cu vegetație în abundență. Problema spațiilor verzi este că nu sunt întreținute suficient. Mulți din arborii în vârstă au devenit periculoși pentru populație. Vegetația de talie mică nu este îngrijită. Gazoanele lipsesc sau sunt în stare deplorabilă.

Necesități: Este necesar a crește siguranța și calitatea spațiilor publice. Sunt necesare investiții în reabilitarea sau reînnoirea mobilierului urban, a pavajelor, rețelelor de iluminat public, chiar a cișmelelor ce au existat pe str. Cahul. Este necesar în mod prioritar a reabilita accesele pietonale spre locuințe, instituții de educație și sănătate. Este necesară mărirea și amenajarea spațiilor verzi. Este necesară dezasamblarea construcțiilor neautorizate de tip garaje care ocupă o mare parte a spațiilor comune din curți.

Potențial: Există spații publice suficiente, curți generoase alăturate blocurilor, iar odată cu eliberarea terenurilor de acareturi și garaje se vor putea amenaja terenuri pentru sport sau pentru odihnă.

Imaginea nr. 27: Strada Cahul în luna septembrie

*Imaginea nr. 28: Curtea blocului de locuințe din str. Cahul nr. 58
Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)*

6.7. Sistemul transportului public

Un potențial important al zonei de revitalizare este conexiunea de transport public. Astfel, zona dispune de o conexiune rutieră suficientă cu majoritatea zonelor orașului. În centrul strategic al zonei, pe strada Kiev, circulă 2 (două) rute de troleibuz care traversând zona Centru, asigură conexiunea cu zonele Pământeni și Dacia. Totodată, pe acest segment circulă 2 (două) rute de microbuz care asigură conexiunea cu zonele Autogara, Dacia, Centru și Pământeni. Problemele caracteristice transportului public sunt similare în tot orașul.

Necesități: Este necesară reabilitarea stațiilor de așteptare a transportului public, luând în considerare și necesitățile persoanelor dezavantajate.

Potențial: Transportul public facilitează dezvoltarea economică, conexiunea cu sistemul de servicii publice accesibile în oraș.

*Imaginea nr. 29: Stație de așteptare a transportului public, str. Kiev
Sursa: Vizite de observare (septembrie 2018 – februarie 2019)*

7. DE LA VIZIUNE LA ACȚIUNE

7.1. Viziunea stării după revitalizare

Motto: „Împreună pentru un mod de viață sănătos, incluziune socială și siguranță în zona aferentă Gimnaziului „A.I.Cuza”

În anul 2021, în urma implementării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți, fiecare locuitor al zonei aferente Gimnaziului „A.I.Cuza” va beneficia de un mediu educațional calitativ în instituțiile de educație timpurie nr. 4 și nr. 20, Gimnaziul „A.I.Cuza” și Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”, precum și posibilitatea de a-și petrece timpul liber într-un spațiu incluziv, accesibil tuturor categoriilor de vârstă, cât și oportunitatea de a practica sport pe terenuri dotate și sigure. Implicarea locuitorilor zonei ca element principal, va asigura o implementare transparentă și focalizată pe priorități, generând apartenență și atașament pentru spațiul public comun. De asemenea, strada Cahul, care străbate zona de revitalizare în totalitate va deveni mai sigură prin reabilitarea trotuarelor, iluminatului public și a spațiilor verzi. Impulsionarea creșterii economice în zonă va fi asigurată prin crearea Centrului de Resurse pentru Integrare Socială orientat spre dezvoltarea antreprenoriatului social și susținerea persoanelor cu dizabilități și familiilor social-vulnerabile.

7.2. Scopul revitalizării

Obiectivele PRU al mun. Bălți rezultă din analiza aprofundată a zonei de revitalizare, răspund la cele mai importante nevoi ale sale, se concentrează pe găsirea unor soluții eficiente și eliminarea fenomenelor negative pe fiecare domeniu. În același timp, obiectivele Programului se bazează pe potențialul de dezvoltare al zonei de revitalizare identificate și indicate în diagnostic.

Obiectivul general al PRU al municipiului Bălți este:

**VIATĂ DEMNĂ PENTRU LOCUITORII
ZONEI AFERENTE GIMNAZIULUI „A. I. CUZA” DIN MUNICIPIUL BĂLȚI**

Obiectivele specifice ale PRU al municipiului Bălți sunt:

OS 1 – Îmbunătățirea serviciilor educaționale în zona de revitalizare
OS 2 – Crearea condițiilor pentru interacțiunea socială a membrilor comunității locale
OS 3 – Reabilitarea, asigurarea securității spațiilor publice și îmbunătățirea condițiilor de mediu în zona aferentă Gimnaziului „A.I.Cuza”
OS 4 – Creșterea atractivității economice a zonei de revitalizare

Obiectivul specific 1 „Îmbunătățirea serviciilor educaționale în zona de revitalizare” se referă la îmbunătățirea stării tehnice, a infrastructurii primordiale a instituțiilor de educație din ZR. Acesta se va realiza prin **implementarea proiectelor de reabilitare a infrastructurii, îmbunătățirea ofertei educaționale și consolidarea capacităților angajaților instituțiilor date.**

Obiectivul specific 2 „Crearea condițiilor pentru interacțiunea socială a membrilor comunității locale” se referă la crearea oportunităților ca comunitatea, indiferent de vârstă, sex, stare materială, apartenență etnică, ideologie și stare fizică, să interacționeze. Acesta va fi realizat prin **practicarea de comun a sportului, meșteșugărit, grădinărit urban, activități economice, ateliere, participarea la evenimente culturale și sportive, amenajarea spațiilor verzi și de odihnă.** În acest sens, spectrul de intervenții este foarte larg, important este ca activitățile să fie realizate cu participarea locuitorilor zonei.

Obiectivul specific 3 „Reabilitarea, asigurarea securității spațiilor publice și îmbunătățirea condițiilor de mediu în zona aferentă Gimnaziului „A.I.Cuza”” se va realiza prin **îmbunătățirea infrastructurii rutiere și pietonale, cât și accesele spre instituțiile publice, reabilitarea iluminatului public, spațiilor verzi, amenajarea unor platforme închise de colectare și sortare a deșeurilor.**

Obiectivul specific 4 „Creșterea atractivității economice a zonei de revitalizare” se va realiza prin **startul unor activități economice noi pentru această zonă, și anume antreprenorialul social.** Iar prin **îmbunătățirea imaginii zonei,** vor fi atrași antreprenori și prestatori de servicii.

7.3. Implementarea PRU. O paletă de proiecte

Proiectele de revitalizare au fost grupate în două categorii. Prima, proiectele de bază, în care fiecare din ele sunt marcate cu numere, conține o listă a angajamentelor de bază care au o importanță majoră pentru proces. Aceste angajamente de bază au fost descrise detaliat în ceea ce privește domeniul de aplicare, costurile și grupurile țintă. Finanțarea acestor proiecte nu este încă asigurată, prin urmare, cadrul financiar a fost stabilit orientativ.

A doua categorie include caracteristicile proiectelor complementare, care nu pot fi definite în mod exact la etapa de pregătire a Programului. Definirea unui cadru general pentru proiectele complementare va permite ca în viitor să se includă în sfera de aplicare a Programului activitățile care vor contribui la realizarea obiectivelor Programului și vor fi formulate în timpul implementării acestuia (de exemplu, de către entitățile care se vor implica apoi în implementarea Programului).

7.3.1. Proiecte de bază

Nr proiectului	1
Titlul proiectului	Crearea Centrului de Resurse pentru Integrare Socială
Obiectiv specific	OS 2, OS 4
Localizarea	Strada Kiev nr. 75
Instituția responsabilă	Asociația Obștească "Asociația Femeilor de Afaceri din mun. Bălți"
Grupurile țintă	Locuitorii ZR, în special: -șomeri; -persoane din familii defavorizate, inclusiv cu dizabilități; -părinți ai copiilor cu dizabilități; -mame cu copii cu vârsta până la 3 ani; -persoane în etate.
Descrierea proiectului	<p>Proiectul are drept scop creșterea nivelului de incluziune socială și oferirea șanselor egale pe piața muncii a persoanelor social-vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități din ZR. Astfel, proiectul prevede crearea și dotarea Centrului de Resurse pentru Integrare Socială. Centrul va fi situat în fostul bloc de studiu al claselor primare a Gimnaziului „A.I.Cuza”, transmis în locațiune A.O. „Asociația Femeilor de Afaceri din mun. Bălți”.</p> <p>În cadrul Centrului se vor desfășura activități sociale de informare, mediere, consiliere, orientare și formare profesională pentru locuitorii ZR. Totodată, în cadrul Centrului, locuitorii vor dobândi aptitudini sociale valoroase, precum capacitatea de a construi legături sociale, creșterea încrederii în sine, îmbunătățirea abilităților de liderism și comunicare, implicare civică etc.</p> <p>Totodată, proiectul prevede organizarea și desfășurarea atelierelor de lucru, masterclass-urilor, instruirilor privind dezvoltarea parentală, dezvoltarea abilităților antreprenoriale, ghidare în carieră, educația ecologică, dezvoltarea abilităților digitale etc. Unul dintre partenerii Centrului va deveni Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor "ATIS" care va organiza și desfășura ateliere de lucru și instruirii privind promovarea modului sănătos de viață.</p>
Cost estimativ	500 000 MDL

Sursa de finanțare	Surse externe Surse A.O. „Asociația Femeilor de Afaceri din mun. Bălți” – 10%
Rezultate estimate	Centrul de Resurse pentru Integrare Socială creat și dotat
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul activităților realizate

Nr proiectului	2
Titlul proiectului	Îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor menajere în ZR
Obiectiv specific	OS 3
Localizarea	str. Cahul nr. 48, str. Cahul nr. 58 Curțile blocurilor de locuințe din ZR
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	<p>Proiectul prevede reabilitarea și modernizarea a 2 (două) platforme de colectare a deșeurilor menajere în curțile blocurilor de locuințe din ZR, acestea fiind situate pe locul amplasării spațiilor de colectare vechi care au degradat în timp. Platformele de colectare a deșeurilor menajere vor fi de tip închis, având acoperiș și gard de protecție, precum și dotate cu pubele, inclusiv pentru colectarea separată a deșeurilor. De asemenea, în preajma platformelor vor fi efectuate lucrări de înverzire și de sădire a arborilor și arbuștilor.</p> <p>În curțile blocurilor de locuințe unde nu există posibilitatea creării platformelor de colectare noi, proiectul prevede achiziționarea pubelelor suplimentare.</p> <p>Proiectul include o componentă soft care conține activități privind consolidarea interacțiunii între membrii comunității locale prin organizarea activităților de salubritate și întreținere, precum și activități educaționale privind promovarea colectării separate a deșeurilor.</p>
Cost estimativ	400 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10 % Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Platforme de colectare a deșeurilor menajere

	funcționale și sigure. Reducerea numărului de câini fără adăpost
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul de platforme pentru colectarea deșeurilor menajere modernizate Numărul publelor suplimentare achiziționate

Nr proiectului	3
Titlul proiectului	Modernizarea Instituției de Educație Timpurie Nr. 4 „Grigore Vieru”
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Fedico nr. 4
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității educației preșcolare în ZR prin modernizarea și renovarea IET nr. 4 „Grigore Vieru”. Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, inclusiv a spațiilor interioare, schimbarea acoperișului, reabilitarea sistemului termic, modernizarea rețelelor electrice, reabilitarea sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare, reabilitarea sistemului de iluminat exterior, reabilitarea pavajului, izolarea termică a pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și alte măsuri de eficiență energetică.</p> <p>Totodată, proiectul prevede construcția unei rampe de acces pentru copii cu mobilitate redusă, dotarea instituției cu echipamente, lenjerie, jucării educaționale și mobilier nou, precum și amenajarea mobilierului de exterior și locurilor de joacă, spațiilor sportive, platformei pentru colectarea deșeurilor, precum și crearea unei zone verzi cu gazon natural, flori și arbuști.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive, dezvoltarea managementului instituției, perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale, naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.</p>

Cost estimativ	10 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10 % Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea IET nr. 4 „Grigore Vieru”
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției preșcolare

Nr proiectului	4
Titlul proiectului	Modernizarea Instituției de Educație Timpurie Nr. 20 „Zâmbetul”
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Cahul nr. 1A
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității educației preșcolare în ZR prin modernizarea și renovarea IET nr. 20 „Zâmbetul”. Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, inclusiv a spațiilor interioare, reabilitarea sistemului termic, modernizarea rețelelor electrice, reabilitarea sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare, reabilitarea sistemului de iluminat exterior, reabilitarea pavajului, izolarea termică a pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și altor măsuri de eficiență energetică.</p> <p>Totodată, proiectul prevede modernizarea depozitului pentru păstrarea produselor alimentare, dotarea instituției cu echipamente, lenjerie, jucării educaționale și mobilier nou, renovarea și dotarea Centrului de resurse pentru educația incluzivă, precum și amenajarea mobilierului de exterior și terenurilor de joacă, spațiilor sportive etc.</p> <p>Proiectul presupune construcția unei rampe de acces pentru copii cu mobilitate redusă, precum și crearea unei platforme pentru colectarea deșeurilor și amenajarea unei zone verzi cu gazon natural, flori și arbuști.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive,</p>

	dezvoltarea managementului instituției, perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale, naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.
Cost estimativ	6 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea IET nr. 20 „Zâmbetul”
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției preșcolare

Nr proiectului	5
Titlul proiectului	Modernizarea Gimnaziului „Alexandru Ioan Cuza”
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Cahul nr. 48
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității sistemului educațional în ZR prin modernizarea și renovarea Gimnaziului „A.I.Cuza”. Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, reabilitarea sistemului termic, modernizarea rețelelor electrice, reabilitarea sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare, renovarea blocurilor sanitare, renovarea sălii sportive, renovarea și dotarea blocului alimentar, extinderea sistemului de iluminat exterior, izolarea termică a pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și altor măsuri de eficiență energetică.</p> <p>Totodată, proiectul prevede realizarea amenajărilor exterioare care să cuprindă reabilitarea pavajului, modernizarea spațiilor sportive, crearea unui spațiu pentru activități de recreere, intervenții privind amenajarea spațiilor verzi etc.</p> <p>Proiectul presupune crearea în cadrul instituției de educație a unui Laborator de creativitate pentru elevi și profesori și dotarea acestuia cu table interactive,</p>

	<p>tablete, software și alte soluții inteligente destinate educației SMART.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive, dezvoltarea managementului instituției, perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale, naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.</p>
Cost estimativ	10 000 000 MDL
Sursa de finanțare	<p>Surse externe</p> <p>Bugetul municipal – 10%</p> <p>Fonduri naționale – 20%</p>
Rezultate estimate	Modernizarea Gimnaziului „Alexandru Ioan Cuza”
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției de învățământ general

Nr proiectului	6
Titlul proiectului	Modernizarea și reabilitarea acceselor pietonale din strada Cahul
Obiectiv specific	OS 2, OS 3 și OS 4
Localizarea	strada Cahul (de la str. Cahul 48B până la str. Cahul 68B)
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune realizarea lucrărilor de modernizare, reparații și întreținere a acceselor pietonale pe strada Cahul. În acest sens, se vor realiza următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reabilitarea trotuarelor pe ambele părți ale străzii; - modernizarea sistemului public de iluminat stradal prin instalarea felinarelor suplimentare la nivelul trotuarelor; - accesibilizarea zonelor verzi prin înnoirea plantațiilor multianuale, a arbuștilor și a copacilor; - instalarea băncilor, pergolelor, hamacelor sau altor elemente de mobilier urban care vor încuraja locuitorii să interacționeze și să petreacă timp în spațiul public; -reabilitarea cișmelelor pentru apă potabilă.

Cost estimativ	1 600 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea și reabilitarea spațiului public de pe strada Cahul
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru reabilitarea spațiului public. Numărul persoanelor care folosesc spațiul public revitalizat

Nr proiectului	7
Titlul proiectului	Amenajarea spațiilor de relaxare și socializare pentru adolescenți, tineri, adulți și persoane cu necesități speciale
Obiectiv specific	OS 2, OS 3
Localizarea	Toată zona de revitalizare
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	Străzile rezidențiale din ZR trebuie regândite ca spații publice partajate. Proiectul presupune amenajarea spațiilor de relaxare și socializare pentru interacțiunea persoanelor de diferite vârste și realizarea activităților de recreere. În acest sens, proiectul prevede: <ul style="list-style-type: none"> - instalarea băncilor și grupurilor de bănci dotate cu pergole acoperite de vegetație; - amenajarea mobilierului stradal creativ (ex. leagăne, șezlonguri urbane); - instalarea meselor pentru șah și/sau tablelor de șah supradimensionate; - instalarea meselor pentru tenis de masă; - amenajarea spațiilor publice destinate persoanelor cu mobilitate redusă (ex. leagăn special destinat pentru aceste persoane).
Cost estimativ	400 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Regândirea spațiilor publice din ZR
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru reabilitarea spațiului public. Numărul persoanelor care folosesc spațiul public revitalizat

Nr proiectului	8
Titlul proiectului	Crearea unui spațiu multifuncțional destinat activităților de agrement
Obiectiv specific	OS 2, OS 3
Localizarea	str. Cahul 54
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	O zonă sănătoasă și fericită este zona în care există spații destinate activităților de agrement. Proiectul presupune crearea unui spațiu multifuncțional cu dimensiunea 10x15 destinat activităților de agrement. Spațiul va fi dotat cu gard de protecție și suprafață de asfalt. Spațiul multifuncțional, cu un design flexibil, poate fi utilizat pentru mersul cu rolele, trotinete, biciclete, skateboarduri etc. Totodată, suprafața de asfalt poate fi căpăta funcții multiple: utilizată pentru jocuri desenate cu creta sau vopsea, activități sportive precum exerciții de fitness alături de vecini, sau se poate juca badminton ori diverse jocuri cu mingea.
Cost estimativ	400 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Regândirea spațiilor publice din ZR
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru reabilitarea spațiului public. Numărul persoanelor care folosesc spațiul public revitalizat

7.3.2. Proiecte complementare

Nr proiectului	A
Titlul proiectului	Interacțiunea socială - condiție a dezvoltării locale
Descrierea proiectului	<p>Proiectul își propune ca obiectiv susținerea activităților comune realizate de către locuitorii ZR care sunt menite să sporească interacțiunea socială, să consolideze încrederea între locuitori, să diminueze segregarea spațială și să stimuleze parteneriate eficiente.</p> <p>Implementarea proiectului va fi asigurată de Grupul local de inițiativă care prin intermediul interacțiunii cu locuitorii (dezbateri, consultări publice, sondaje, studii), va elabora un calendar al activităților sociale și culturale pentru coagularea comunității locale.</p> <p>Astfel, se prevede organizarea și desfășurarea sărbătorilor, expozițiilor, festivalurilor, concertelor, picnicurilor, concursurilor, competițiilor sportive și a altor activități menite să sporească coeziunea socială.</p> <p>Totodată, proiectul presupune o implicare activă a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”, Asociației Obștești „Asociația Femeilor de Afaceri din mun. Bălți”, dar și a administrației publice locale, instituțiilor publice, agenților economici și organizațiilor neguvernamentale.</p>
Cost estimativ	400 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe

Nr proiectului	B
Titlul proiectului	CivicLab - Laboratorul inițiativelor civice
Descrierea proiectului	<p>Proiectul prevede crearea unui Laborator al inițiativelor civice care să reprezinte o platformă multilaterală pentru implicarea actorilor interesați de procese privind revitalizarea urbană (locuitori, agenți economici, sectorul neguvernamental, administrație publică) în dezvoltarea și implementarea inițiativelor și proiectelor de dezvoltare locală a ZR.</p> <p>Totodată, CivicLab va avea rolul de a dezvolta mecanisme pentru promovarea participării active a locuitorilor zonei în soluționarea problemelor locale, precum și de a facilita dialogul dintre actorii implicați și a crea parteneriate eficiente.</p>

	Activitatea Laboratorului inițiativelor civice va fi coordonată de către Grupul local de inițiativă.
Cost estimativ	400 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe

Nr proiectului	C
Titlul proiectului	Spațiul cultural – spațiul care unește
Descrierea proiectului	<p>Proiectul prevede amenajarea unui spațiu cultural în ZR sub forma unui teatru de vară. Obiectivul general constă în creșterea calității vieții în ZR prin diversificarea infrastructurii urbane specifice culturii ca factor care stimulează interacțiunea dintre membrii societății, contribuie la îmbunătățirea accesului la cultură și valorificarea potențialului cultural.</p> <p>Activitatea teatrului de vară va fi coordonată de către Grupul local de inițiativă care va fi responsabil de organizarea evenimentelor culturale comune pentru locuitorii zonei. Astfel, în baza unui plan de activități elaborat în comun cu locuitorii ZR, vor fi desfășurate concerte, expoziții, proiecții de film etc. Totodată, spațiul cultural va putea fi utilizat pentru desfășurarea atelierelor de instruire, workshop-urilor, organizate de către Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”, AO „Asociația Femeilor de Afaceri din mun. Bălți” sau alte organizații neguvernamentale și grupuri de inițiativă din municipiu. Totodată, spațiul cultural va atrage locuitorii din zonele din apropiere, generând potențial pentru dezvoltarea economică la nivel local.</p> <p>În același context, proiectul oferă oportunitatea unui parteneriat între comunitatea locală și administrația publică, care va fi implicată în organizarea evenimentelor culturale.</p>
Cost estimativ	600 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe

Nr proiectului	D
Titlul proiectului	Crearea unui teren de sport universal
Descrierea proiectului	Proiectul presupune asigurarea ZR cu un teren de sport universal cu dimensiunea 20x14 destinat jocurilor sportive. Terenul va fi dotat cu gard de

	<p>protecție de 3 metri și pavaj de cauciuc. Totodată, terenul va conține 4 coșuri pentru baschet și 2 porți pentru fotbal.</p> <p>Terenul de sport va avea rolul de a activa comunitatea întru promovarea modului sănătos de viață și de a oferi un loc sigur de petrecere a timpului liber pentru copii și tineri, în vecinătatea blocurilor de locuit, fiind astfel sub supravegherea adulților.</p>
Cost estimativ	800 000 MDL
Surse de finanțare	Bugetul municipal Bălți

Nr proiectului	E
Titlul proiectului	Creșterea nivelului de incluziune socio-profesională a persoanelor defavorizate din ZR prin dezvoltarea Întreprinderii Sociale „CREDEM-Eco”
Descrierea proiectului	<p>Proiectul își propune crearea unui mediu favorabil de angajare în câmpul muncii, destinat persoanelor social-vulnerabile, prin dezvoltarea Întreprinderii Sociale „CREDEM-Eco”, situată în ZR.</p> <p>Întreprinderea Socială a fost creată în februarie 2019 și are drept obiectiv dezvoltarea activităților de antreprenoriat social în domenii precum: alimentație publică, procesarea legumelor și fructelor, confecționarea textilelor și a articolelor din lemn.</p> <p>Dezvoltarea Întreprinderii Sociale „Credem Eco” va contribui la diversificarea activităților economice, va permite crearea locurilor noi de muncă, preponderent pentru persoanele defavorizate din ZR, dar și va contribui la readucerea acestora în câmpul muncii. De asemenea, în cadrul Întreprinderii se vor organiza stagii și cursuri de formare la locul de muncă, se vor sprijini inițiativele în domeniul antreprenoriatului social și al voluntariatului.</p> <p>Întreprinderea Socială asigură aplicarea principul echității sociale, iar profitul obținut din activitatea Întreprinderii va fi îndreptat spre dezvoltarea întreprinderii, crearea locurilor noi de muncă și rezolvarea unor probleme sociale ale comunității locale.</p>
Cost estimativ	500 000 MDL
Surse de finanțare	<p>Surse externe</p> <p>Surse A.O. „Asociația Femeilor de Afaceri din mun. Bălți” – 10%</p>

Nr proiectului	F
Titlul proiectului	Reabilitarea infrastructurii rutiere și pietonale în ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune reabilitarea infrastructurii urbane a ZR și îmbunătățirea accesibilității în zonă. În acest sens, proiectul prevede realizarea lucrărilor de modernizare, reparații și întreținere a acceselor rutiere și pietonale, inclusiv reabilitarea rețelelor subterane, precum și amenajarea parcarilor din curțile blocurilor de locuințe și evacuarea garajelor neautorizate. Totodată, proiectul prevede modernizarea celor 2 (două) stații de transport public și securizarea trecerilor de pietoni.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft privind organizarea campaniilor de informare, activităților educaționale, activităților comunitare privind siguranța rutieră etc.</p>
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Surse de finanțare	<p>Surse externe</p> <p>Bugetul municipal – 10%</p> <p>Fonduri naționale – 20 %</p>

Nr proiectului	G
Titlul proiectului	Îmbunătățirea eficienței energetice a blocurilor de locuințe din ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul prevede reabilitarea blocurilor de locuințe din ZR prin implementarea măsurilor de eficiență energetică. Astfel, se prevede îmbunătățirea eficienței energetice a 5 blocuri de locuințe.</p>
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Surse de finanțare	<p>Surse externe</p> <p>Bugetul municipal – 10%</p> <p>Fonduri naționale – 20 %</p>

8. GESTIONAREA, MONITORIZAREA ȘI IMPLEMENTAREA PRU

8.1. Cadrul financiar pentru anii 2019 - 2021

Cadrul financiar al Programului trebuie considerat ca fiind estimativ, acesta fiind supus riscului unor erori semnificative. Argumentarea în acest sens este existența unui număr mare de factori de incertitudine în privința accesării surselor externe, a planurilor detaliate privind implementarea proiectelor, gradul de maturitate a unor proiecte incluse în PRU, precum și incapacitatea de a estima cu exactitate gradul potențial de implicare în procesul de revitalizare a partenerilor externi.

Tabelul Nr. 7 prezintă cadrul financiar estimativ al PRU, inclusiv divizarea acestuia conform surselor de finanțare. Primul rând conține costurile rezultate din valoarea estimată a proiectelor de bază incluse în programul de revitalizare, pentru care se cunoaște o estimare destul de precisă a valorii acestora (maturitatea acestor proiecte indică faptul că implementarea lor va avea loc în următorii ani).

Al doilea rând conține valoarea estimată a proiectelor complementare, acestea fiind estimate foarte general.

	Surse publice			Surse private	Suma
	Proprii (municipale)	Naționale	Externe		
Proiecte de bază	2 880 000	5 760 000	20 610 000	50 000	29 300 000
Proiecte complementare (estimate)	3 800 000	6 000 000	22 850 000	50 000	32 700 000
Suma	6 680 000	11 760 000	43 460 000	100 000	62 000 000

Tabelul nr. 7: Cadrul financiar estimativ al PRU

8.2. Sistemul de management al PRU

Revitalizarea urbană reprezintă un proces cu o abordare complexă și inovatoare, formată dintr-un ansamblu de activități cuprinzătoare, desfășurate de diverse părți interesate, care trebuie corelate pentru a obține rezultate integrate în toate domeniile de intervenție. Acest fapt determină necesitatea de a gestiona acest proces într-o manieră continuă, eficientă și bazată pe parteneriat.

Principalul instrument pentru implementarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți va fi Consiliul de Coordonare a procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți, care va asigura implementarea PRU al mun. Bălți. Președintele Consiliului va fi primarul municipiului Bălți. Vicepreședinții Consiliului vor fi viceprimarii municipiului Bălți. Șeful Serviciului relații externe și atragerea investițiilor va fi responsabil de coordonarea procesului de revitalizare în municipiu și va asigura coordonarea activității Consiliului.

Consiliul va fi include cel puțin (3) trei consilieri ai Consiliului municipal Bălți și cel puțin un membru din cadrul următoarelor subdiviziuni structurale ale Primăriei municipiului Bălți:

- Direcția arhitectură și construcții;
- Direcția gospodărie comunală;
- Direcția Învățământ, Tineret și Sport;
- Direcția asistență socială și protecția familiei;
- Secția cultură;
- Serviciul sănătate.

Coordonarea procesului de revitalizare va fi realizată în conformitate cu principiul parteneriatului, prin urmare, componența Consiliului poate fi extinsă prin includerea membrilor Comisiei Consultative, reprezentanților instituțiilor publice, mediului de afaceri, asociațiilor obștești și locuitorilor municipiului Bălți.

Sarcinile de bază ale Consiliului vor fi următoarele:

- Coordonarea activităților de revitalizare urbană în municipiul Bălți;
- Implementarea obiectivelor PRU;
- Asigurarea integrării activităților;
- Monitorizarea și evaluarea PRU.

Consiliului de Coordonare a procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți va fi constituit prin Dispoziția primarului municipiului Bălți.

8.3. Planul de acțiuni pentru implementarea PRU

Implementarea etapei I a PRU al municipiului Bălți se va realiza în perioada 2019 – 2021. Astfel, se prezintă un plan de acțiuni care reprezintă activitățile ce urmează a fi realizate întru implementarea cu succes a PRU.

Anul	Perioada	Activitatea
2019	Trimestrul I	Aprobarea PRU de către Consiliul Municipal Bălți
	Trimestrul II	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte
	Trimestrul III	
	Trimestrul IV	
2020	Trimestrul I	Prezentarea CMB informației cu privire la realizarea PRU în anul 2019. Actualizarea PRU
	Trimestrul II	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte
	Trimestrul III	
	Trimestrul IV	
2021	Trimestrul I	Prezentarea CMB informației cu privire la realizarea PRU în anul 2020. Actualizarea PRU
	Trimestrul II	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte
	Trimestrul III	
	Trimestrul IV	
2022	Trimestrul I	Prezentarea CMB informației cu privire la implementarea PRU în perioada 2019 - 2021.
	Trimestrul II	Începutul elaborării etapei II a PRU al mun. Bălți (2022 – 2027)
	Trimestrul III	
	Trimestrul IV	

Tabelul nr. 8: Planul de acțiuni pentru implementarea PRU

8.4. Monitorizarea și evaluarea PRU

Monitorizarea și evaluarea sunt elemente de bază ale implementării PRU al municipiul Bălți. În esență, monitorizarea reprezintă înregistrarea și raportarea sistematică a stării procesului de revitalizare, iar evaluarea reprezintă o apreciere ciclică a realizării obiectivelor asumate.

8.4.1. Monitorizarea

Monitorizarea permite evaluarea eficacității întregului Program – dacă legăturile dintre proiecte, ordinea de executare a acestora, selectarea proiectelor sunt adecvate sau necesită modificări.

Monitorizarea PRU al municipiului Bălți are două obiective principale:

- în primul rând, **permite observarea progresului în implementarea PRU și raportarea eficientă;**
- în al doilea rând, **face posibilă compararea diferențierii urbane**, în special între zona de revitalizare și alte zone ale municipiului.

Efectele monitorizării constituie baza evaluării realizării obiectivelor PRU.

Monitorizarea implementării procesului de revitalizare se va baza pe indicatorii de rezultat alocați pentru fiecare obiectiv specific (Tabelul Nr. 9). Fiecare obiectiv specific conține 2 (doi) indicatori de rezultat. Valorile indicatorilor vor fi incluse în rapoartele anuale.

Obiectiv specific	Indicator de rezultat
Obiectiv specific 1 „Îmbunătățirea serviciilor educaționale în zona de revitalizare”	- numărul intervențiilor pentru modernizarea instituțiilor publice - numărul activităților realizate pentru îmbunătățirea serviciilor educaționale
Obiectiv specific 2 „Crearea condițiilor pentru interacțiunea socială a membrilor comunității locale”	- numărul persoanelor care folosesc spațiul public revitalizat - numărul activităților comunitare realizate
Obiectiv specific 3 „Reabilitarea, asigurarea securității spațiilor publice și îmbunătățirea condițiilor de mediu în zona aferentă Gimnaziului „A.I.Cuza”	- numărul intervențiilor pentru reabilitarea spațiilor publice - numărul de platforme pentru colectarea deșeurilor menajere modernizate
Obiectiv specific 4 „Creșterea atractivității economice a zonei de revitalizare”	- numărul activităților realizate privind creșterea atractivității economice a ZR

Tabelul nr. 9: Obiective specifice și indicatori de monitorizare

8.4.2. Evaluarea

Obiectivul principal al evaluării PRU al municipiului Bălți este aprecierea gradului de implementare a PRU și impactul procesului de RU asupra zonei de revitalizare. În acest sens, pe parcursul perioadei de implementare, **evaluarea va fi realizată anual**, prin prezentarea către Consiliul municipal Bălți a informației privind rezultatele obținute în realizarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți.

În cadrul procesului de evaluare vor fi utilizați indicatori de implementare a programului, precum și instrumente analitice suplimentare care vor permite o evaluare obiectivă. În cazul în care se afirmă în cadrul evaluării că programul nu răspunde provocărilor actuale ale revitalizării, adică obiectivele sale au devenit caduce, au existat probleme cu implementarea proiectelor sau au fost implementate proiectele incluse în acesta, programul va fi actualizat, prin Decizia Consiliului municipal Bălți.

La finalul implementării PRU, va fi prezentat către Consiliul municipal Bălți un raport final care va conține rezultatele obținute și propuneri privind dezvoltarea procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți.

9. IMPLICAREA LOCUITORILOR ZONEI DE REVITALIZARE ÎN ELABORAREA PRU

O sursă importantă pentru realizarea PRU al municipiului Bălți a fost comunitatea locală din zona de revitalizare. În special, în urma determinării zonei degradate din municipiu și zonei de revitalizare, locuitorii zonei au fost implicați în elaborarea analizei aprofundate a ZR și a ideilor de proiecte de bază și complementare. În acest sens, energia locuitorilor ZR, care a accelerat pe tot parcursul elaborării prezentului document, au făcut ca acesta să prindă o adevărată viață și să devină viu.

Astfel, primul pas în efectuarea analizei aprofundate a ZR a constat în realizarea Fact Finding Mission (vizite de observare) în zona aferentă Gimnaziului „A.I.Cuza”. Vizitele de observare în teren au fost organizate pe data de 5 și 21 septembrie 2018, dar și pe tot parcursul perioadei de elaborare a PRU. Acestea au avut rolul de a discuta cu locuitorii zonei problemele locale, specificul zonei, precum și de a identifica resurse, lideri locali și alte părți interesate în dezvoltarea ZR.

Conform Liniilor directe privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, în mun. Bălți a fost creată Comisia Consultativă a procesului de elaborare a PRU al mun. Bălți. Comisia Consultativă a fost implicată activ în procesul de planificare, a identificat problemele, necesitățile și potențialul zonei, a contribuit la formularea ideilor de proiecte de revitalizare și a consultat în permanență PRU al mun. Bălți. Ședința de constituire a Comisiei Consultative a avut loc în incinta Gimnaziului „A.I.Cuza”, pe data de 21 septembrie 2018. În cadrul ședinței, membrii Comisiei au luat cunoștință cu procesul de RU în Republica Moldova și mun. Bălți, au analizat rezultatele vizitelor de observare, au discutat și identificat problemele, necesitățile și potențialul ZR. Tema de acasă pentru următoarea ședință a constat în identificarea altor probleme și necesități ale zonei și discutarea acestora cu locuitorii ZR.

La data de 27 septembrie 2018, de asemenea în incinta Gimnaziului „A.I.Cuza”, a fost organizată a II-a ședință a Comisiei Consultative. II-a ședință a avut o importanță deosebită datorită prezenței reprezentantului Ministerului Investițiilor și Dezvoltării Economice din Republica Polonă, precum și a experților în revitalizare urbană din Republica Polonă. Partenerii au relatat participanților despre bunele practici ale RU, importanța implicării locuitorilor în soluționarea problemelor locale, provocările orașelor din Republica Polonă și au prezentat câteva soluții practice pentru probleme concrete din ZR. Este de menționat faptul că, membrii Comisiei Consultative și-au îndeplinit cu brio tema de acasă, prezentând un set de probleme identificate cu locuitorii din ZR.

La data de 9 noiembrie 2018, în incinta Gimnaziului „A.I.Cuza”, a fost organizată a III-a ședință a Comisiei Consultative. De această dată s-a discutat despre o paletă de proiecte care vin să soluționeze problemele zonei. S-a lucrat în 3 grupe, în care participanții au fost divizați pentru a genera idei într-un mod imparțial. La sfârșitul ședinței au fost identificate idei de proiecte care s-au adevărat a fi similare, interconectate, care vizează întreaga ZR. Toate ideile de proiecte identificate de membrii Comisiei Consultative au fost incluse în paleta de proiecte de bază și complementare.

La data de 16 noiembrie 2018, a fost organizată a IV-a ședință a Comisiei Consultative. La această ședință s-a discutat în grup viziunea PRU al municipiului Bălți. Totodată, membrii Comisiei au convenit asupra participării în implementarea proiectelor.

La data de 7 decembrie 2018, a fost organizată a V-a (ultima) ședință a Comisiei Consultative. Obiectivul principal al ședinței a constat în formularea unei idei de microproiect inițiat de membrii Comisiei Consultative cu scopul de a asigura vizibilitatea și promovarea procesului de RU. A fost luată decizia de a procura un proiector, ecran și prelungitor, echipamente care vor fi folosite în cadrul activităților comunitare în ZR. Totodată, Comisia a stabilit un plan de acțiuni pentru utilizarea acestui echipament în contextul promovării revitalizării urbane în mun. Bălți în anul 2019.

Lucrările Comisiei Consultative au fost esențiale pentru procesul elaborării PRU al municipiului Bălți, chiar dacă aportul membrilor a fost diferit și foarte personal. A fost important să fie discutate anumite concluzii pe domeniile ce caracterizează ZR, anume cu locuitorii zonei, pentru că doar membrii comunității locale cunosc problemele, necesitățile și potențialul zonei.

*Imaginea nr. 30: Lucru în grup. Ședința Comisiei Consultative din 09.11.2018
Sursa: Ședințele Comisiei Consultative (septembrie– decembrie 2018)*

*Imaginea nr. 31: Activitatea Comisiei Consultative în anul 2018
Sursa: Ședințele Comisiei Consultative (septembrie– decembrie 2018)*

1. Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/76 din 27.03.2019 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”;
2. Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 9/12 din 26.04.2018 „Cu privire la implementarea proiectului „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în cadrul Gimnaziului „A.I.Cuza” din mun. Bălți”;
3. Proces verbal nr. 1 al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți;
4. Proces verbal nr. 2 al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți;
5. Proces verbal nr. 3 al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți;
6. Proces verbal nr. 4 al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți;
7. Proces verbal nr. 5 al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți.

**DECIZIA
РЕШЕНИЕ**
nr. 1/76
din 27.03.2019

Cu privire la aprobarea „Programului
de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”

În temeiul art. 14 alin. (2) lit. p) din Legea Republicii Moldova privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, art. 4 alin. (2) lit. (f) din Legea Republicii Moldova privind descentralizarea administrativă nr. 435 din 28.12.2006, Legea RM nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, Hotărârea Guvernului RM nr. 967 din 09.08.2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul de decizional, întru executarea Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 11/6 din 26.07.2018 „Cu privire la implementarea suportului tehnic pentru elaborarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”, având în vedere oportunitatea atragerii investițiilor prin participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte, –

Consiliul municipal Bălți DECIDE:

1. Se aprobă Programul de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți, conform anexei.
2. Se împuternicește primarul municipiului Bălți dl Nicolai Grigorișin:
 - 2.1. să prevadă anual la elaborarea bugetului municipal mijloace financiare necesare pentru realizarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți;
 - 2.2. să instituie Consiliul de Coordonare a procesului de Revitalizare Urbană în municipiul Bălți;
 - 2.3. să prezinte anual Consiliului municipal Bălți până la data de 1 aprilie a anului următor celui de referință, informația privind rezultatele obținute în realizarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți;
 - 2.4. să actualizeze anual, la necesitate, Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți.
3. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina comisiilor consultative de specialitate pentru activități economico-financiare, pentru gospodărie municipală, administrarea bunurilor și protecția mediului, pentru colaborare cu alte autorități, înfrățire, turism, culte și alte activități social-culturale, pentru drept și disciplină, pentru educație, protecție socială și sănătate publică.

Președintele ședinței I
ordinare a Consiliului mun. Bălți

Contrasemnează:
Secretarul Consiliului mun. Bălți

Pavel Buceațchi

Irina Serdiuc

DECIZIA
РЕШЕНИЕ
nr. 9/12
din 26.04.2018

Cu privire la implementarea proiectului
„Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară
în cadrul Gimnaziului „A.I.Cuza” din mun. Bălți”

În conformitate cu art. 14 alin. (2) lit. j), k) din Legea Republicii Moldova nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, art. 5 alin. (1)-(3) din Legea Republicii Moldova nr. 435 din 28.12.2016 privind descentralizarea administrativă, întru executarea Deciziei Consiliului Municipal Bălți nr. 6/26 din 01.03.2018 și în conformitate cu scrisoarea Nr. 32 din 03.04.2018 privind cofinanțarea din partea Fondului Granturilor Mici 2018 a proiectului „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în cadrul Gimnaziului „A.I.Cuza”, și în scopul implementării cu succes a proiectului sus-numit -

Consiliul municipal Bălți DECIDE:

1. Se acceptă implementarea proiectului „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în cadrul Gimnaziului „A.I.Cuza” din mun. Bălți, în cadrul programului Reprezentanței Fundației Solidarity Fund PL „Fondul Granturilor Mici 2018 – ediția revitalizare urbană”, finanțat de Ministerul Afacerilor de Externe al Republicii Polone în cadrul programului polonez de cooperare pentru dezvoltare - Polish Aid
2. Se aprobă cofinanțarea de către Primăria municipiului Bălți în sumă de 200 000 lei, ce constituie 23,26% din valoarea totală a bugetului proiectului, din contul mijloacelor bugetului municipal.
3. Se împuternicește primarul interimar al mun. Bălți să semneze toate documentele ce țin de implementarea proiectului, cu aprobarea ulterioară de către Consiliul municipal Bălți, în caz de necesitate.
4. Se desemnează doamna Lilia Guțalov, director al Gimnaziului „A.I.Cuza” din mun. Bălți, coordonator al proiectului.
5. Se desemnează domnul Dan Moraru, șef al Serviciului relații externe și atragerea investițiilor, coordonator al procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți.
6. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina comisiilor consultative de specialitate pentru activități economico-financiare; pentru gospodărie municipală, administrarea bunurilor și protecția mediului; pentru colaborare cu alte autorități, înfrățire, turism, culte și alte activități social-culturale; pentru drept și disciplină; pentru educație, protecție socială și sănătate publică.

Președintele ședinței a IX
extraordinară a Consiliului mun. Bălți

Contrasemnează:
Secretarul Consiliului mun. Bălți

Elena Grițco

Elena Grițco

Irina Serdiuc

Irina Serdiuc

PROCESUL-VERBAL nr. 1

al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în mun. Bălți

Data: 21.09.2018

Locația: mun. Bălți, Gimnaziul „A.I.Cuza”, str. Cahul 46

Participanți: conform listei de semnături (se atașează)

Ordinea de zi: conform agendei (se atașează)

Au luat cuvântul și s-au discutat următoarele:

1. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au avut un cuvânt de salut către participanți, după care fiecare dintre aceștia s-au prezentat și au vorbit despre așteptările din urma implementării suportului tehnic.
2. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au prezentat conceptul de revitalizare urbană în Republica Moldova și proiectul „Sprijinirea administrației publice din Republica Moldova în implementarea politicii regionale prin dezvoltarea urbană integrată și sustenabilă”. Totodată, Dan Moraru a prezentat realizările proiectului-pilot de revitalizare urbană „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în Gimnaziul „A.I.Cuza” din mun. Bălți”.
3. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au prezentat etapele realizate în implementarea suportului tehnic, rezultatele analizei zonelor degradate din municipiu, vizitelor de observare, argumentând alegerea zonei aferente Gimnaziului „A.I.Cuza” ca zonă de revitalizare.
4. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au prezentat rolul Comisiei Consultative, necesitatea creării Comisiei și importanța procesului participativ și implicării locuitorilor. Totodată, a fost discutată necesitatea organizării ședințelor regulate a Comisiei Consultative.
5. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au propus câteva reguli de lucru pentru elaborarea Regulamentului Comisiei Consultative.
6. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au prezentat rezultatele vizitelor de observare, în special resursele, problemele și necesitățile identificate în zona de revitalizare.
7. Participanții ședinței s-au implicat foarte activ la etapa discuțiilor problemelor (cauzelor acestora), necesităților și a potențialului de dezvoltare. Ca probleme importante au fost menționate: accesul pietonal și rutier în stare deplorabilă, lipsa zonelor de recreere pentru tineri și vârstnici, lipsa locurilor de joacă pentru copii, lipsa spațiilor sportive și centrelor de activități pe interese, lipsa platformelor de colectare și sortare a deșeurilor, lipsa locurilor de parcare, precum și problema clădirilor abandonate și a spațiilor verzi neamenajate. Un accent deosebit a fost pus pe starea instituțiilor publice din zonă (baza tehnico-materială a acestora).
8. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au prezentat participanților tema de acasă, care constă în identificarea altor probleme și necesități ale zonei de revitalizare și discutarea acestora cu locuitorii din zonă. Totodată, participanții au fost invitați să identifice noi membri care ar putea să facă parte din Comisia Consultativă.
9. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au mulțumit participanților pentru prezență exprimându-și dorința de a coopera intens cu membrii Comisiei Consultative.

10. Doamna Lilia Guțalov a mulțumit colegilor pentru implicare, partenerilor de la Solidarity Fund PL în Moldova pentru susținere și parteneriat, și a exprimat încrederea că Comisia Consultativă va contribui semnificativ la procesul de elaborare a Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți.

S-a decis:

1. Crearea Comisiei Consultative a procesului de elaborare a Programului de Revitalizare Urbană a municipiului Bălți în componența a 10 membri.
2. Aprobarea Regulamentului Comisiei Consultative a procesului de elaborare a Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți.
3. Organizarea ședinței următoare a Comisiei Consultative în perioada 22.09.18-03.10.18.

Întocmit de: Dan Moraru, persoană responsabilă de procesul de revitalizare urbană în municipiul Bălți

PROCESUL-VERBAL nr. 2

al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în mun. Bălți

Data: 27.09.2018

Locația: mun. Bălți, Gimnaziul „A.I.Cuza”, str. Cahul 46

Participanți: conform listei de semnături (se atașează)

Ordinea de zi: conform agendei (se atașează)

Au luat cuvântul și s-au discutat următoarele:

1. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au avut un cuvânt de salut către participanți, menționând despre importanța ședinței Comisiei Consultative datorită prezenței partenerilor de la Solidarity Fund PL în Moldova, reprezentantului Ministrului Investițiilor și Dezvoltării Economice din Republica Polonă și a expertului în revitalizare urbană.
2. Grzegorz Pragert – reprezentant al Ministerului Investițiilor și Dezvoltării Economice al Republicii Polone a venit, de asemenea, cu un cuvânt de salut, menționând despre etapele proiectului la nivel național, activitățile realizate, precum și despre importanța implicării locuitorilor în soluționarea problemelor locale.
3. Andrzej Brzozowy – expert în revitalizare urbană, a vorbit despre succesele vizibile realizate în cadrul procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți, totodată prezentând câteva bune practici ale revitalizării urbane și provocările orașelor din Polonia. Totodată, expertul a prezentat câteva soluții practice pentru probleme locale.
4. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au prezentat rezultatele ședinței de constituire a Comisiei Consultative, principalele probleme, necesități și resurse identificate în cadrul ședinței precedente.
5. Nadejda Sajina – director al IET Nr. 20, a relatat despre experiența discuției cu părinții copiilor din instituție și cu locuitorii zonei privind principale probleme ale zonei. Astfel, au fost identificate câteva probleme și necesități suplimentare și anume: necesitatea modernizării depozitului alimentar al instituției IET Nr. 20, lipsa parcurii pentru cărucioare și importanța amenajării terenului sportiv din curtea instituției.
6. Zinovia Cărăuș - director al IET Nr. 4, a relatat despre discuțiile cu Asociația Părinților existentă în cadrul instituției în legătură cu problemele privind iluminatul stradal din în curtea instituției, inventarul din dormitoarele instituției, lipsa apei calde în instituție și problema sistemului electric învechit.
7. Natalia Moraf – antreprenor local, a relatat despre experiența discuției cu locuitorii zonei privind necesitatea reabilitării spațiilor verzi și amenajării zonelor de recreere pentru copii, tineri și adulți.
8. Participanții ședinței au identificat în comun câteva probleme și necesități suplimentare și anume: starea degradată a curțiilor blocurilor de locuințe, aglomerația rutieră pe strada Cahul datorită prezenței în apropiere a unui depozit en-gros, existența câinilor fără adăpost în zonă și foarte rar zgomotul din direcția căii ferate.
9. Andrei Vatamaniuc a prezentat participanților câteva idei de proiecte pentru dezvoltarea spațiilor urbane.
10. Participanții ședinței au identificat în comun câteva idei de proiecte de revitalizare dintre care: reabilitarea și amenajarea străzii Cahul (accese rutiere și pietonale, spații

verzi), amenajarea spațiilor pentru activității comune a copiilor, tinerilor și persoanelor în etate, precum și asigurarea iluminatului stradal în apropierea și în curtea IET Nr. 4, asigurarea accesului la apă caldă menajeră și reabilitarea sistemului electric în IET Nr. 4.

11. Membrii Comisiei Consultative, de comun cu Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au mulțumit partenerilor de dezvoltare din cadrul proiectului pentru suportul pe tot parcursul procesului de elaborare a Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți.

12. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au prezentat participanților tema de acasă, care constă în identificarea ideilor de proiecte de revitalizare și discutarea acestora cu locuitorii din zonă.

13. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au mulțumit participanților pentru prezență și implicare activă în cadrul ședinței, exprimându-și încrederea în consolidarea cooperării și elaborarea unui Program de Revitalizare Urbană de calitate.

S-a decis:

1. Definitivarea Analizei aprofundate a zonei de revitalizare conform problemelor, necesităților și resurselor identificate în cadrul ședințelor Comisiei Consultative.
2. Organizarea ședinței următoare a Comisiei Consultative în octombrie-noiembrie.

Întocmit de: Dan Moraru, persoană responsabilă de procesul de revitalizare urbană în municipiul Bălți

PROCESUL-VERBAL nr. 3

al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în mun. Bălțo

Data: 09.11.2018

Locația: mun. Bălți, Gimnaziul „A.I.Cuza”, str. Cahul 46

Participanți: conform listei de semnături (se atașează)

Ordinea de zi: conform agendei (se atașează)

Au luat cuvântul și s-au discutat următoarele:

1. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au avut un cuvânt de salut către participanți, menționând despre implicarea locuitorilor zonei de revitalizare în calitate de noi membri ai Comisiei Consultative.
2. Fiecare membru nou a Comisiei Consultative s-a prezentat și a vorbit despre așteptările în legătură cu elaborarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți.
3. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au făcut o scurtă prezentare privind rezultatele ședințelor anterioare ale Comisiei Consultative.
4. Andrei Vatamaniuc a propus divizarea membrilor Comisiei în 3 (trei) grupuri cu scopul identificării și dezvoltării ideilor de proiecte pe baza problemelor, necesităților și resurselor identificate.
5. Grupul I a fost reprezentat de către doamna Nadejda Sajina – director al IET Nr. 20 care a prezentat 10 (zece) idei de proiecte identificate de grup: crearea unui mini-stadion pe teritoriul IET Nr. 20; dotarea curților blocurilor de locuințe cu terenuri de joacă și reabilitarea terenurilor de joacă existente în cadrul instituțiilor de educației timpurie; crearea platformelor de colectare a deșeurilor; amenajarea spațiilor publice cu răzoare de flori; crearea foaișoarelor pentru odihnă; instalarea panourilor pentru anunțuri în curțile blocurilor de locuințe; amenajarea spațiilor verzi de-a lungul trotuarelor de pe strada Cahul; amenajarea parcării pentru cărucioare pe teritoriul IET Nr. 20; amenajarea parcurilor pentru biciclete pe teritoriul instituțiilor de educație; reabilitarea trotuarelor.
6. Grupul II a fost reprezentat de către doamna Gutiera Miron – președinte al Grupului local de inițiativă, care a prezentat 6 (șase) idei de proiecte identificate de grup: amenajarea unui spațiu în incinta Gimnaziului „A.I.Cuza” pentru crearea unui centru pentru activități pe interese; amenajarea unor zone a sănătății pe teritoriul IET Nr. 4 și IET Nr. 20; amenajarea unei zone a sănătății pentru persoane cu dizabilități; amenajarea zonelor de igienizare în curțile blocurilor de locuit; amenajarea terenurilor de joacă pentru copii; amenajarea (spațiilor) zonelor de recreere.
7. Grupul III a fost reprezentat de către doamna Zinovia Cărăuș – director al IET Nr.4 și locuitor al zonei, care a prezentat 10 (zece) idei de proiecte identificate de grup: crearea unui complex sportiv pentru IET Nr. 4; amenajarea unui orașel distractiv pentru copii pe teritoriul IET Nr. 4; crearea unui loc de odihnă (foișor) pentru mame cu copii și persoane în etate; amenajarea platformelor pentru depozitarea deșeurilor menajere; reabilitarea iluminatului stradal în perimetrul instituțiilor de educație; soluționarea problemei cu câinii fără adăpost; crearea unui skate park pentru adolescenți; asigurarea condițiilor de odihnă pentru copii din instituțiile de educație timpurie (paturi, plapume, saltele); organizarea

concurșurilor pentru locuitorii zonei; organizarea activităților de parteneriat gimnaziu – grădiniță – comunitate (hramul cartierului Slobozia, concursul anotimpurilor).

8. Doamna Nadejda Sajina și-a exprimat deschiderea de a acorda tot suportul necesar pentru implementarea proiectelor de revitalizare urbană și implicarea locuitorilor din zona de revitalizare.

9. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au mulțumit membrilor Comisiei Consultative pentru prezență și implicare activă și au prezentat participanților tema de acasă, care constă în reflectarea asupra formulării unei viziuni comune privind zona de revitalizare.

S-a decis:

1. Extinderea Comisiei Consultative până la 17 membri.
2. Organizarea ședinței următoare a Comisiei Consultative pe data de 16 noiembrie 2018.

Întocmit de: Dan Moraru, persoană responsabilă de procesul de revitalizare urbană în municipiul Bălți

PROCESUL-VERBAL nr. 4
al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în mun. Bălți

Data: 16.11.2018

Locația: mun. Bălți, Gimnaziul „A.I.Cuza”, str. Cahul 46

Participanți: conform listei de semnături (se atașează)

Ordinea de zi: conform agendei (se atașează)

Au luat cuvântul și s-au discutat următoarele:

1. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au avut un cuvânt de salut către participanți, menționând despre prezența în cadrul ședinței a doamnei Tatiana Puga, președinte a Asociației Obștești „Asociația Femilor de Afaceri din municipiul Bălți”.
2. Doamna Tatiana Puga a vorbit despre Acordul de colaborare dintre Consiliul municipal Bălți și „Asociația Femilor de Afaceri din municipiul Bălți”, transmiterea în locațiune a clădirii de pe strada Kiev, 75, situat în zona de revitalizare și oportunitatea creării Centrului de Resurse pentru Integrare Socială și desfășurarea activităților de antreprenariat social. Totodată, doamna Tatiana Puga a menționat despre interesul organizației pe care o reprezintă pentru revitalizarea zonei aferente Gimnaziului „A.I.Cuza” și deschiderea față de identificarea unor idei de proiecte comune cu locuitorii zonei și instituțiile publice din zonă.
3. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au făcut o scurtă prezentare privind rezultatele ședințelor anterioare ale Comisiei Consultative.
4. Andrei Vatamaniuc a vorbit despre prevederilor Liniilor directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova și necesitatea formulării viziunii comune privind zona de revitalizare.
5. Membrii Comisiei Consultative au discutat despre viziunea comună privind zona de revitalizare. În acest sens, au fost formulate două idei: „Împreună pentru un mod de viață sănătos, incluziune socială și siguranță în zona aferentă Gimnaziului „A.I.Cuza” și „Împreună pentru un cartier sănătos, incluziv și sigur”.
6. Membrii Comisiei Consultative au discutat în detaliu ideile de proiecte de revitalizare, acestea fiind completate cu acțiuni integrate și abordare teritorială.
7. Membrii Comisiei Consultative au structurat ideile de proiecte de revitalizare, după cum urmează:
 - crearea spațiilor de interacțiune prin sport;
 - dotarea curților blocurilor de locuit și a instituțiilor de educație timpurie cu locuri de joacă pentru copii;
 - crearea platformelor de colectare a deșeurilor și dotarea curților blocurilor de locuit cu mobilier urban;
 - amenajarea locurilor de odihnă și agrement;
 - asigurarea condițiilor mai bune pentru instituțiile de educație;
 - crearea unui centru de interese pentru tineri și adulți;
 - organizarea sărbătorii zonei aferente Gimnaziului „A.I.Cuza”;
 - reabilitarea acceselor pietonale și amenajarea spațiilor verzi pe strada Cahul;
 - reabilitarea infrastructurii adiacente instituțiilor publice.

8. Doamna Lilia Guțalov a mulțumit colegilor pentru implicare activă exprimându-și convingerea privind implementarea cu succes a proiectelor de revitalizare în zona aferentă Gimnaziului „A.I.Cuza”, pe modelul proiectului pilot implementat în cadrul Gimnaziului „A.I.Cuza”.

9. Dan Moraru și Andrei Vatamaniuc au mulțumit membrilor Comisiei Consultative pentru prezență și implicare activă, menționând despre rolul semnificativ al locuitorilor în soluționarea problemelor locale.

S-a decis:

1. Extinderea Comisiei Consultative până la 18 membri.

2. Stabilirea viziunii comune privind zona de revitalizare ca fiind următoarea: „Împreună pentru un mod de viață sănătos, incluziune socială și siguranță în zona aferentă Gimnaziului „A.I.Cuza”.

3. Organizarea procedurilor de consultare publică cu membrii Comisiei Consultative și locuitorii zonei de revitalizare cu privire la varianta finală a Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți.

Întocmit de: Dan Moraru, persoană responsabilă de procesul de revitalizare urbană în municipiul Bălți

PROCESUL-VERBAL nr. 5
al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în mun. Bălți

Data: 07.12.2018

Locația: mun. Bălți, Gimnaziul „A.I.Cuza”, str. Cahul 46

Participanți: conform listei de semnături (se atașează)

Ordinea de zi: conform agendei (se atașează)

Au luat cuvântul și s-au discutat următoarele:

1. Dan Moraru a avut un cuvânt de salut către participanți, menționând despre importanța ședinței Comisiei Consultative datorită oportunității de realizare a unui microproiect în zona de revitalizare inițiat de către membrii Comisiei Consultative cu scopul de a asigura vizibilitatea și promovarea procesului de revitalizare urbană.
2. Membrii Comisiei au propus 3 (trei) idei de proiecte, dintre care: achiziționarea unui proiector, ecran și prelungitor; achiziționarea unei imprimante multifuncționale; achiziționarea unui sintetizator. Totodată, membrii Comisiei au discutat despre utilizarea și necesitatea bunurilor achiziționate.
3. Dan Moraru a pus la vot cele trei idei de proiecte, în unanimitate fiind decisă achiziționarea unui proiector, ecran și prelungitor.
4. Participanții ședinței au realizat o listă de evenimente în cadrul cărora ar putea fi utilizat echipamentul achiziționat în contextul promovării procesului de revitalizare urbană, și anume: Revelion 2018; 1 martie/8 martie; Ziua ușilor deschise în Gimnaziul „A.I. Cuza”; Ziua Familiei; Ziua copiilor, Hramul orașului, Hramul Sloboziei, Ziua persoanelor în etate, Ziua persoanelor cu dizabilități, Revelion 2019.
5. Membrii Comisiei au discutat despre posibilitatea realizării acțiunilor comune între instituțiile de educație timpurie și Gimnaziul „A.I.Cuza”.
6. Dan Moraru a relatat despre necesitatea elaborării unui Plan de acțiuni pentru anul 2019 cu scopul utilizării în zona de revitalizare a echipamentului achiziționat.
7. Participanții ședinței au identificat în comun 6 (șase) activități pentru a fi incluse în Planul de acțiuni, și anume: Promovarea procesului de revitalizare urbană prin prezentarea unui material video locuitorilor zonei în cadrul activităților dedicate sărbătorilor de iarnă 2018 și 2019 în IET Nr. 4, IET Nr. 20 și Gimnaziul „A.I.Cuza”; Consolidarea parteneriatului dintre instituțiile de educație timpurie și Gimnaziul „A.I.Cuza” prin prezentarea ofertei educaționale a Gimnaziului către instituțiile preșcolare și respectiv, prezentarea capacităților viitorilor elevi de către IET. Nr. 4 și IET Nr. 20; Organizarea și desfășurarea Săptămânii Familiei, Organizarea și desfășurarea Zilei persoanelor în etate, Organizarea și desfășurarea Zilei persoanelor cu dizabilități.
8. Dan Moraru a mulțumit participanților pentru prezență și implicare activă în cadrul ședinței, exprimându-și încrederea că pe parcursul anului 2019, activitățile dedicate promovării procesului de revitalizare urbană vor spori activismul civic și implicarea comunitară în zona de revitalizare.

S-a decis:

1. Achiziționarea unui proiector, ecran și prelungitor cu scopul realizării utilizării acestuia în contextul promovării revitalizării urbane în anul 2019 în mun. Bălți.
2. Aprobarea Planului de acțiuni pentru utilizarea echipamentului achiziționat în urma realizării microproiectului Comisiei Consultative în contextul promovării procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți în anul 2019.

Întocmit de: Dan Moraru, persoană responsabilă de procesul de revitalizare urbană în municipiul Bălți